

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ DENETİMİ PLANLAMASI
VE EKONOMİSİ BİLİM DALI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ**

**İLKOKULA BAŞLAMA YAŞINA İLİŞKİN YÖNETİCİ VE
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ**

Gökhan DURMAZ

Denizli - 2020

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ DENETİMİ PLANLAMASI
VE EKONOMİSİ BİLİM DALI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ**

**İLKOKULA BAŞLAMA YAŞINA İLİŞKİN YÖNETİCİ VE
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ**

Gökhan DURMAZ

Danışman

Doç. Dr. Fatma ÇOBANOĞLU

JÜRİ ÜYELERİ PROJE ONAY SAYFASI

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi, Teftişı Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı öğrencisi Gökhan DURMAZ tarafından hazırlanan “İlkokula Başlama Yaşına İlişkin Yönetici ve Öğretmen Görüşleri” başlıklı Tezsiz Yüksek Lisans Projesi tarafımdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından Tezsiz Yüksek Lisans Projesi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Fatma ÇOBANOĞLU

Danışman

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun
.....22.....Ocak 2020 tarih ve..05/12...sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mustafa BULUŞ

Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu; atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı; bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Gökhan DURMAZ

TEŞEKKÜR

Bu araştırma sürecinin her aşamasında bana yaptığı pozitif katkılar ve olumlu yönlendirmelerinden dolayı danışmanım değerli hocam Doç. Dr. Fatma ÇOBANOĞLU'na,

Tezsiz yüksek lisans öğrenimim boyunca derslerime giren başta Prof. Dr. Abdurrahman TANRIÖĞEN ve Prof. Dr. Kazım ÇELİK hocalarım olmak üzere emeği geçen bütün öğretim üyelerine,

Yüksek lisans için her zaman destek olan değerli okul müdürüm Ahmet KARAKOÇ, müdür yardımcısı Betül DODURGA' ya rehber öğretmenimiz Őükrü Tunç ÖNER' e,

Araştırmam sırasında görüşme yapmayı kabul eden meslektaşlarım, okul yöneticisi ve sınıf öğretmenlerine,

Her zaman desteğini esirgemeyen eşim Tülin DURMAZ'a ve bu süre içerisinde oynamak için beni sabırla bekleyen kızım İnci DURMAZ'a teşekkür eder, sevgi ve saygılar sunarım.

Gökhan DURMAZ

ÖZET

İlkokula Başlama Yaşına İlişkin Yönetici ve Öğretmen Görüşleri

DURMAZ, Gökhan

Tezsiz Yüksek Lisan Projesi, Eğitim Bilimleri ABD,
Eğitim Yönetimi Denetimi Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı
Proje Danışmanı: Doç. Dr. Fatma ÇOBANOĞLU

Ocak 2020, 37 sayfa

Yapılan son yasal değişikliklerle birlikte ilkokula başlama yaşı konusunda yönetici ve öğretmen görüşlerinin belirlenmesinin amaçlandığı bu araştırma; tarama modelinde yürütülen bir araştırma olup veri toplama yöntemlerinden nitel veri toplama yöntemi benimsenmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılında “maksimum çeşitlilik örnekleme” ile seçkisiz şekilde belirlenen Denizli ili Merkezefendi ilçesi ilkokullarında görevli okul yöneticisi ve öğretmenlerden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen görüşme formu kullanılmıştır. Yapılan bütün görüşmelerde, katılımcılardan ses kaydı için izin alınmış ve bu kayıtların yazılı hale getirilmesiyle elde edilen veriler, betimsel analiz yöntemiyle analiz edilerek değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgulara dayalı olarak 2019 yılı temmuz ayı içerisinde İlkokula başlama yaşına ilişkin yapılan son yasal değişikliklerin olumlu ve olumsuz yönleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, yapılan son yasal düzenlemeyle birlikte “66-67-68 ay yaş grubuna veli isteği ile kayıt hakkı” verilmesinden dolayı sadece sosyo ekonomik düzeyi düşük olan bölgelerdeki ilkokullara bu yaş grubu çocukların okula başladığı görülmüştür. Bu yaş grubu çocukların sosyo ekonomik düzeyi düşük olan okullarda daha çok sorun yaşadıkları görülmüştür. İlkokula başlama yaşına ilişkin yapılan son yasal düzenlemelerin; zorunlu eğitim yaşının yükseltilmiş olması ve kayıt erteleme yaş grubu öğrencileri (69-70-71 ay) için doktor raporunun kaldırılarak erteleme işleminin veli dilekçesine bırakılmış olmasının uygulayıcılar tarafından olumlu bulunduğu görülmüştür. İlkokula başlama yaşına ilişkin yapılan son yasal düzenlemelerle 66-71 ay yaş grubu çocukların okul kayıtlarının tamamen velinin bakış açısına bırakılmış olması yasal değişikliklerin olumsuz yönü olarak ortaya çıkmıştır.

İÇİNDEKİLER

JURİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI	iii
ETİK BEYANNAMESİ	iv
TEŞEKKÜR	v
ÖZET	vi
İÇİNDEKİLER	vii
BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu	2
1.2 Problem Cümlesi	4
1.3 Alt Problemler	4
1.4 Araştırmanın Amacı	4
1.5 Araştırmanın Önemi	4
1.6 Araştırmanın Sınırlılıkları	5
1.7 Araştırmanın Sayıltıları	5
İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	6
2.1. Kuramsal Çerçeve	6
2.1.1. Gelişimle İlgili Temel Kavramlar.	6
2.1.2. İlkokula Başlama Yaşına İlişkin Yapılan Son Yasal Değişiklikler.....	7
2.2. İlgili Araştırmalar..	8
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM.....	10
3.1. Araştırmanın Deseni.....	10
3.2. Çalışma Grubu.....	10
3.3. Veri Toplama Aracı.....	12
3.4. Verilerin Toplanma Süreci.....	12
3.5. Verilerin Analizi	12
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM	13
4.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum	13
4.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum	21
BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	31
5.1. Tartışma ve Sonuç	31
5.2. Öneriler.....	33

KAYNAKÇA.....	34
EKLER.....	36
Ek.1. Görüşme Formu.....	36
ÖZGEÇMİŞ.....	37

BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ

4+4+4 eğitim sistemi 2012-2013 Eğitim Öğretim yılında ilk defa uygulanmıştır. İlk defa uygulanan eğitim sistemi ile birlikte 60 aylık çocukların birinci sınıfa kayıtlarının yapılması sağlanarak aralarında 24 ay fark bulunan çocukların aynı sınıfta başarı için mücadele etmeleri istenmiştir.

Yapılan araştırmalar (Boz ve Yıldırım, 2017) sonucunda küçük yaş grubundaki öğrencilere öğretmenlerin ders vermekte zorlandıkları; aynı sınıfta 60-65-66-71-72 ve daha fazla aylık olan öğrencilerin sayısının arttıkça eğitim zorluklarının da arttığı ortaya çıkmıştır. Aynı yaş grubunda olmalarına rağmen tamamen veli isteğine bağlı olarak bazı çocuklar anasınıfına, bazıları ise birinci sınıfa gitmektedirler. Bu ayırımın ana nedeni 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılından itibaren ülkemizde uygulanan 4+4+4 eğitim sistemi olmuştur.

İlerleyen yıllarda bu durum düzeltilmeye çalışılmış ancak 2019 yılı Temmuz ayında yapılan son yasal düzenlemeyle birlikte 66-72 ay yaş grubu çocukların birinci sınıf kayıtları tamamen velinin bakış açısına bırakılmıştır. Veli çocuğunun birinci sınıfa hazır olmadığını düşünüp 69, 70 ve 71 aylık çocuğunun kaydını bir yıl daha erteleyebilme ya da birinci sınıfa hazır olduğunu düşünüp 66,67 ve 68 aylık çocuğunu, bir yıl öncesinden kayıt erteleyenler de düşünüldüğünde çocuğunu 84 aylık ve daha üzeri olan öğrencilerle aynı sistem içerisinde dâhil edebilme hakkına, okula vereceği bir dilekçe ile sahip olabilmektedir. Veliye bu hakkın verilmiş olması bir anlamda eğitimde öğrenciler açısından fırsat eşitsizliğini de ortaya çıkarmaktadır. Hazır bulunuşluk açısından yeterli olmayan öğrenciler sadece velileri istediği için ilkokul birinci sınıfa kayıtları yapıldı sistem içerisinde daha fazla çaba göstererek başarılı olmaya zorlanmakta, başarısız olanlardan velileri isteyenlerin kayıtları bir yıl ertelenmektedir. Velileri istemeyen çocuklar okula devam etmekte sene sonunda yine veli ikna edilemez ise sınıf tekrarı yapmadan bir üst sınıfa devam etmektedirler. Kayıtları bir yıl ertelenen çocuklardan maddi durumu iyi olanlar anasınıfına gitmekte, iyi olmayanlar bir yıl beklemektedir.

Bazı çocukların kayıtları ise akranları içerisinde küçük kalmasın düşüncesiyle birinci sınıf için hazır bulunuşluğu yeterli olduğu halde bir yıl daha veli dilekçesi ile kayıtları ertelenmekte ve anasınıfına sadece velileri istediği için yönlendirilmektedir.

1.1.Problem Durumu

İlkokullarda birinci sınıfa kayıt işlemleri Okul Öncesi Ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'ne göre yapılmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2014). 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılında 12 yıllık zorunlu eğitime geçişle birlikte, 2019-2020 Eğitim Öğretim yılına kadar zorunlu eğitim çağındaki 60-66 ay arası çocuklardan velisinin yazılı isteği üzerine, okula kayıt yapılan yılın Eylül ayı itibariyle 66 ayını dolduran çocukların kaydı ise zorunlu olarak yapılmıştır.

Zorunlu olarak kaydı yapılan çocuklardan 66, 67 ve 68 aylık olan çocukların kayıtları veli dilekçesiyle, 69,70 ve 71 aylık olan çocuklardan ilkokula başlamaya hazır bulunmayanların ise “ilkokula başlamaya uygun olmadıklarını gösteren sağlık raporu” ile okul öncesi eğitime yönlendirilmiş veya kayıtları bir yıl ertelenmiştir. 72 ayını dolduran fakat 79 aydan gün almayan çocuklardan ilkokul birinci sınıfa kayıt ertelemek isteyenler ise alacakları sağlık kurulu raporu ve MEB, (2012) Özel Eğitim Kurumları Yönetmeliği 34.maddesi gereğince Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüklerinden alacakları “Özel eğitim değerlendirme kurulu raporu” ile okul öncesine bir yıl daha devamları sağlanmıştır.

5 Temmuz 2019 Tarih ve 30822 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun ikinci maddesinde 05.01.1961 tarih ve 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun 3. Maddesinde yapılan değişikliğe göre MADDE 3 – “Mecburi ilköğretim çağı, 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar. İlkokulların birinci sınıflarına o yılın 31 Aralık tarihinde 72 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır. Ancak çocuğun gelişim durumuna bağlı olarak okula erken başlaması veya kaydının ertelenmesi ile ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir.” şeklinde değiştirilmiştir.

10 Temmuz 2019 Tarih Ve 30827 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan MEB, (2014 c), Okul Öncesi Ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nde değişiklik yapılmasına dair yönetmeliğinde yapılan değişikliğe göre şu şekilde değiştirilmiştir:

Madde 7 – a) İlkokulların birinci sınıfına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 69 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır. Ayrıca 66, 67 ve 68 aylık çocuklardan velisinin yazılı isteği bulunanlar da ilkokul birinci sınıfa kaydedilir. b) Okul müdürlükleri, yaşça kayıt hakkını elde eden çocuklardan 69, 70 ve 71 aylık olanları velisinin yazılı talebi bulunması halinde okul öncesi eğitime yönlendirir veya kayıtlarını bir yıl erteler.

Eylül ayı itibariyle 70 ve 71 aylık olan çocuklar Aralık ayı itibariyle 73 ve 74 aylık olmakta ve yayımlanan kanun ve yönetmelik birbiriyle çelişmektedir. Yeni yayınlanan kanun ve yönetmeliğe göre 60-66 ay arası olan çocukların birinci sınıfa kayıtları veli isteğinin dışına çıkarılmıştır. Eylül ayı sonu itibariyle 66, 67 ve 68 ay yaş grubunda olan çocukların kayıtları veli isteği ile birinci sınıfa yapılmış 69,70 ve 71 ay yaş grubu olan çocuklar kayıtları ise veli isteği ile bir yıl ertelenmiştir.

Görüldüğü üzere ilkokula kayıt bir hayli zor bir süreç haline gelmiştir. Özellikle okula başlama ve kayıt erteleme konusunda yeterlilik sahibi olmayan öğrenci velileri geleceği inşa edecek olan çocukların eğitime başlama yaşına karar verme konusunda otorite haline gelmektedirler. Bu durum, aynı sınıfta farklı yaş gruplarının bulunmasına fırsat verilmesinden dolayı öğretmenlerin işini eğitim ve öğretim yönünden de zorlaştırmaktadır. Öğretmen belki de bir problemi çözmek için uğraşırken diğer bir yaş gurubunu da ihmal edebilir.

Zorunlu eğitim çağına gelen çocuklar arasında bir yıl önceden kayıt erteleyenler de düşünüldüğünde, birinci sınıfta 66 aydan 84 aya kadar öğrenci gruplarının olması neden olunmaktadır. Bu durum, yaş grubuna göre ayrılmayan sınıflarda öğrenciler arasında hazır bulunuşluk açısından farkı ortaya çıkarmakta ve özellikle bir yıl öncesinden kayıt erteleyen öğrencilerin eğitim-öğretim hayatına daha avantajlı veya dezavantajlı başlamasına neden olmaktadır.

Ülkemizde anasınıfı eğitiminin ücretli olmasından dolayı erteleme yaş gurubunda öğrencisi olan velilerden sosyo ekonomik düzeyi düşük olanların öğrencilerini anasınıfına gönderecek durumları olmadığından ve yasal olarak kendilerine dilekçe ile birinci sınıfa başlama hakkı tanındığından henüz okula hazır olmayan öğrencilerinin kendi çocuklarından 18 ay büyük çocuklarla eğitim-öğretime başlamasına neden olmaktadır. Velilerinin isteği ile ilk defa başladıkları okullarında hazır olmadıkları halde başarıya zorlanarak başarısızlık duygusu yaşayan bu çocuklar tekrar anasınıfına yönlendirilmekte ya da sistemin dışında kalmaktadırlar. Sosyo ekonomik düzeyi iyi olan veliler ise öğrencilerinin küçük yaşta okula başlamasını istemediklerinden öğrencisi hazır olsa bile bir yıl daha dilekçe ile kayıt erteleyerek birinci sınıfa akranlarından daha büyük gitmesine neden olmakta bu durum da öğrenci için ilerleyen yıllarda avantajlı veya dezavantajlı sonuçlar ortaya çıkarmaktadır.

Tüm bu yaşanan değişmelerin ışığında, ilkokula başlama yaşı konusunda oldukça karmaşık bir durum söz konusudur. Bireyin gelecekteki yaşamının en temel belirleyicilerinden biri olduğu düşünölen ilkokula uygun gelişim çağında başlamamanın sonuçları da birey açısından oldukça olumsuz olacaktır. Bu bağlamda, bu araştırmada ilkokula başlama yaşının ne olması gerektiği ve bu konuda yapılan son düzenleme konusunda ilkokullarda görev yapan öğretmen ve yöneticilerin görüşlerinin belirlenmesi ve bu durumun derinlemesine incelenmesi amaçlanmaktadır.

1.2. Problem Cümlesi

Yapılan son yasal değişikliklerle birlikte, ilkokula başlama yaşı konusunda ilkokul yönetici ve öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

1.3. Alt Problemler

- 1) İlkokula başlama yaşı konusunda yönetici ve öğretmen görüşleri nelerdir?
- 2) İlkokula başlama yaşı konusunda yapılan son yasal değişikliklere ilişkin yönetici ve öğretmen görüşleri nelerdir?

1.4. Araştırmanın Amacı

2019 Yılı Temmuz ayında yapılan son yasal değişikliklerle birlikte ilkokula başlama yaşı konusunda yönetici ve öğretmen görüşlerini ortaya koymaktır.

1.5. Araştırmanın Önemi

2019 Yılı Temmuz ayında yapılan ilkokula başlama yaşına ilişkin son yasal düzenlemelerle birlikte 66-71 ay yaş grubu çocukların okul kayıtları tamamen velisinin isteğine bırakılmıştır. Okul kayıtları veli isteğine bırakılan çocuklardan okula kayıtları yapılan 66-71 ay yaş grubu çocukların durumlarının görülmesi açısından oldukça önemlidir. İlkokula başlama yaşı konusunda yapılan son yasal düzenlemelere yönelik daha önceden herhangi bir araştırma yapılmamış olması nedeniyle bu konuda yürütölen bu araştırmanın karar vericilere ve uygulayıcılara önemli katkılar sunacağı düşünülmektedir.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Bu araştırma 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı, Denizli İli Merkezefendi ilçesindeki ilkokullar ile sınırlıdır.
2. Araştırma verileri Denizli İli Merkezefendi ilçesi ilkokullarında 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılında görev yapan yöneticiler ve birinci sınıf okutan sınıf öğretmenleri ile yüz yüze yapılan görüşmelerde verdikleri cevaplarla sınırlıdır.

1.7.Sayıtlar

1. Araştırmaya katılan okul yöneticileri ve öğretmenler, yapılan görüşmelerde samimi cevaplar vermiştir.
2. Araştırmanın çalışma grubu olarak belirlenen okul yöneticileri ve öğretmenler ilkokula başlama yaşı konusunda yapılan son düzenlemeye ilişkin yeterli bilgiye sahiptir.

İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1.Kuramsal Çerçeve

2.1.1 Gelişimle İlgili Temel Kavramlar

Gelişim insanın doğduğu günden itibaren sürekli olarak ilerleme gösteren değişim sürecidir. “Gelişim psikolojisinde sıklıkla kullanılan temel kavramlar yaş, büyüme ve olgunlaşma, öğrenme, gelişme, hazır bulunuşluk ve kritik dönem olarak sıralanabilir”(Deniz ve diğ., 2010, s.26).

Yaş, gelişimle ilgili birçok kavramı da beraberinde getirmektedir. Yaş sadece zaman olarak belirtilemez. Yaşa bağlı olarak ortaya çıkan büyüme kavramını Şişman, (2000) “Organizmanın bedensel olarak göstermiş olduğu değişiklik” olarak ifade etmektedir (s.65). Başka bir anlamda büyüme kavramı ile “daha çok iç organlar, kas ve iskelet sistemindeki boy, ağırlık ve hacimce artış” kastedilmektedir (Deniz ve diğ., 2010, s.28).

Olgunlaşma ise organizmada meydana gelen bu değişimin bir sonucu olarak ortaya çıkan insanın bir takım becerileri yapmaya hazır bulunmasıdır. Şişman (2000) da olgunlaşmayı “insanın doğuştan sahip olduğu bazı güçlerin iş görececek konuma gelmesi” olarak tanımlamakta ve bu durumun “organizmada meydana gelen büyümenin de bir sonucu” olduğunu, organizmanın bir taraftan büyürken bir taraftan da olgunlaştığını ifade etmektedir (s.66). Şişman (2000) aynı çalışmasında öğrenmeyi “bireyin içinde yer aldığı çevreyle (diğer insanlar, nesnelere, olaylar) etkileşimi sonucu onda meydana gelen kalıcı izli davranış değişimleri” şeklinde tanımlamıştır (s.66-67). Deniz ve diğerleri (2010) ise öğrenmeyi “Bireyin çevresiyle etkileşimleri sonucunda yaşantı (deneyim) yoluyla açığa çıkan kalıcı ve hem olumlu hem olumsuz yöndeki davranış değişimi” olarak tanımlamışlardır (s.29).

Hazır bulunuşluk bireylerin öğrenme için gerekli olan yetilere sahip olma durumudur. Deniz ve diğerlerine (2010) göre bireyin hazır bulunuşluk düzeyini “yeni bir öğrenme durumunda kalıtsal donanıma bağlı olarak olgunlaşmayla birlikte çevresel faktörlerin etkileşimi” belirler (s.30). Ayrıca, bu konuda “Özellikle ebeveynlerin tutum ve yaklaşımları çocukların yeni yaşantılar karşısındaki hazır bulunuşluk düzeylerini etkileyen önemli faktörlerden biri”(s.30) olduğunu da eklemektedirler.

Gelişim açısından en önemli kavramlardan birisi olan kritik dönem ise Deniz ve diğerleri (2010) tarafından “gelişim açısından önemli zaman dilimleri” olarak tanımlanmıştır (s.30). Eğitim hayatının en önemli kritik dönemlerinden birisi okul öncesi dönemidir. Okul öncesi dönemin kritik bir dönem olması bu eğitimin gerekliliğini de ortaya koymaktadır. Nitekim bu eğitimi alan çocukların geneli okula uyum sağlamakta zorlanmamakta ve okula başlamak için gerekli hazır bulunuşluk düzeyine sahip olmaktadır (Deniz ve diğ., 2010, s.30). Okul öncesi dönemde olan çocukların kendi ihtiyaçlarını kendileri giderebilecek gerekli öz bakım becerilerini yapabilmeleri beklenir. Okul öncesi dönem sona erdiğinde ise çocuğun artık okula başlayacak durumda olması gerekmektedir.

Somut işlemler dönemi olan ilkököl döneminde ise çocuklar benmerkezci düşünceden uzaklaşırlar, başkalarının kendi düşüncelerinden farklı düşüncelere sahip olabileceğini anlamaya başlarlar. Bu düşünceyle birlikte, kişiler arası iletişim ve sosyal etkileşim artması ile birlikte yakın arkadaşlık ilişkileri kurmaya başlarlar (Deniz ve diğ. 2010).

Uzun yıllardır Dewey, Gessell, Piaget gibi kuramcılar birinci sınıfa başlama konusunda çeşitli görüşler ortaya atmışlardır. Dewey altı yaş okula başlamak için desteklerken, Gessell olgunluk kavramının önemini vurgulamıştır. Gessell’in düşüncesi ile birlikte okula hazır oluş kavramı ortaya çıkarken, Piaget somut işlemler dönemine geçişin önemden bahsetmiştir. Günümüzde tartışmalar devam ederken, çocukların bireysel farklılıkları göz önünde bulundurulduğunda, okula hazır oluşun, gelişim alanlarının ve okula hazır oluşu etkileyen faktörlerin önemi de ortaya çıkmıştır. Okula başlama yaşı ve okula hazır oluşun çocuklar üzerindeki etkilerine bakıldığında bu iki kavramın birinci sınıfa başlama konusunda dikkat edilmesi gereken kavramlar olduğu görülmektedir. (Akay ve Ceylan , 2019, s.7)

2.1.2.İlkokula Başlama Yaşına İlişkin Yapılan Son Yasal Değişiklikler

5 Temmuz 2019 Tarih Ve 30822 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun İkinci Maddesinde 05.01.1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu’nun 3. Maddesinde yapılan değişikliğe göre MADDE 3 – “Mecburi ilköğretim çağı, 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar. İlkokulların birinci sınıflarına o yılın 31 Aralık tarihinde 72 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır. Ancak çocuğun gelişim durumuna bağlı olarak okula erken başlaması veya kaydının ertelenmesi ile ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir.” şeklinde değiştirilmiştir.

Aynı kanunun dördüncü maddesinde 14.06.1973 tarih ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 22 nci maddesi “Mecburi ilköğretim çağı, 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar. İlkokulların birinci sınıflarına o yılın 31 Aralık tarihinde 72 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır. Ancak çocuğun gelişim durumuna bağlı olarak okula erken başlaması veya kaydının ertelenmesi ile ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir.” şeklinde değiştirilmiştir.

10 Temmuz 2019 tarih ve 30827 sayılı resmi gazetede yayımlanan MEB (2014), Okul Öncesi ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği’nde değişiklik yapılmasına dair yönetmeliğinde yapılan değişikliğe göre;

Madde 7 – a) İlkokulların birinci sınıfına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 69 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır. Ayrıca 66, 67 ve 68 aylık çocuklardan velisinin yazılı isteği bulunanlar da ilkokul birinci sınıfa kaydedilir. b) Okul müdürlükleri, yaşça kayıt hakkını elde eden çocuklardan 69, 70 ve 71 aylık olanları velisinin yazılı talebi bulunması halinde okul öncesi eğitime yönlendirir veya kayıtlarını bir yıl erteler.

2.2.İlgili Araştırmalar

Gündüz ve Özarslan (2017) “Farklı Yaş Kategorilerinde İlkokula Başlayan Öğrencilerin Okul Olgunluğu Ve Öğretmen Görüşlerine Göre Okula Uyum Problemleri” araştırmasında;

60-71 ay yaş aralığındaki çocukların okul olgunluğuna ulaşmadıkları, ancak 72-84 ay yaş aralığındaki çocukların okula akademik olarak hazır oldukları sonucuna ulaşılmıştır. 60–71 yaş aralığındaki çocukların okula uyumlarını olumsuz etkileyebilecek kimi davranışları sık sık, kimilerini de ara sıra yaşadıkları görülmüştür(s.224).

Erkan, (2011) konuyla ilgili “Farklı sosyo ekonomik düzeydeki ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okul hazır bulunuşluklarının incelenmesi” çalışmasında; “Üst sosyo-ekonomik gruptaki çocukların okula hazır bulunuşluk düzeylerinin, alt sosyo-ekonomik gruptaki çocuklara göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu sonuç ailenin içerisinde bulunduğu sosyo ekonomik koşulların çocuğun okul hazır bulunuşluğu üzerindeki etkisini açıkça göstermektedir”(s.194).

Ünver, Dikbayır ve Yurdakul (2015) “Kesintili Zorunlu Eğitim İlkokul Birinci Sınıf Uygulamalarının İncelenmesi” çalışmasında;

... birinci sınıf uygulamalarında karar alma süreci, okulun fiziksel olanakları, anne ve babanın eğitim düzeyi, çocukların okula başlama yaşı, okulöncesi eğitim alma durumunun önemli etmenler olduğu bulunmuştur.

Eğitimle ilgili karar alma sürecinde paydaşların ve uygulama koşullarının dikkate alınması; zorunlu eğitimin okulöncesi eğitimle başlaması ve çocuklara uygun eğitim programlarının uygulanması önerilmiştir(s.1658).

Ünver ve diğ. (2015) tarafından yürütülen araştırmada, Türkiye’de ilkokula erken başlayan çocuklarda Matthew etkisinin oluşmasını çocuğun ailesi başta olmak üzere tüm çevresel etmenler etkileyebileceği, ailenin eğitim düzeyi yükseldikçe, çocuğun ilkokula başlama yaşının da büyüdüğü sonucuna ulaşılmıştır (s.1658). Aynı araştırmada okulöncesi eğitim almış çocukların birinci sınıf öğrenme becerilerinin okulöncesi eğitim almamış olanlara göre daha kolay gösterdiklerini ortaya koymuştur (s.1658).

Uzun ve Alat (2014) yaptıkları çalışmada, “Yaşıtlarına göre okul öncesi eğitim almama ya da daha küçük yaşta okula başlama gibi nedenlerle dezavantajlı başlayan çocukların fiziksel, bilişsel, sosyal ve duygusal hazır bulunuşluk açısından farklı sorunlar yaşadıkları ve okuma yazma öğrenimi için temel olan becerileri tam olarak gösteremedikleri” saptanmıştır (s.7).

Güler ve Onur (2016), “İlkokul Birinci Sınıfa Başlayan Öğrencilerin Okula Başlama Yaşına Göre Okula Uyumlarının İncelenmesi” çalışmasında ; “anne ve baba eğitim düzeyi değişkenlerine göre öğrencilerin, anne ve baba eğitim düzeyi yükseldikçe işbirlikli katılım, kendini yönetme, okulu sevme ve okul uyumu toplam puanı açısından okula uyum düzeyleri anlamlı olarak artıgı” sonucuna ulaşmışlardır (s.101).

Yoleri ve Tanış (2014) “İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okula Uyum Düzeylerini Etkileyen Değişkenlerin İncelenmesi” çalışmasında “okula uyum puanlarının yaş faktörüne bağlı olarak anlamlı bir farklılık olduğu ve bu farklılığın okula yedi yaşında başlayanlar lehine olduğu” sonucuna ulaşmıştır (s.136).

Özdemir ve Battal’ın (2019) yaptıkları araştırmada “ilkokula 69 aydan önce başlayan öğrencilerin kendilerinden yaşça büyük okula başlayanlara göre Türkçe, Matematik ve Hayat Bilgisi derslerinde geri kaldıkları” sonucuna ulaşmıştır (s.1664). Aynı araştırmada ayrıca, “Farklı yaş grubu öğrencilerin aynı sınıflarda bulunması ile ilgili olarak büyük yaş grubu öğrencilerin küçük yaş grubu öğrencileri ezdiği” sonucuna da ulaşılmıştır .

Işıkoğlu ve Şimşek (2014) yaptıkları araştırmada farklı yaş gruplarındaki çocukların aynı sınıfta ve okulda eğitimlerin çocukların birinci sınıfa uyumunu engelleyen ve zorlaştıran faktörler arasında olduğunu belirlemiştir. Ayrıca, “hem veliler hem de öğretmenler küçük yaş grubundaki çocukların akademik çalışmaları yaparken zorluk yaşadıklarını belirttikleri” sonucuna ulaşılmıştır (s.68).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Deseni

Bu araştırmanın amacı; ilkokula başlama yaşına ilişkin 2019 yılı temmuz ayında yapılan son yasal değişikliklerle ilgili yönetici ve öğretmenlerin görüşlerini belirlemek, yapılan son yasal değişikliklerin etkilerini, olumlu ve olumsuz yönlerini tüm gerçekliğiyle ortaya çıkarmaktır. Elde edilen bilgiler ışığında ilkokula başlama yaşına ilişkin daha sonra yapılacak olan yasal düzenlemelere yol gösterici olmak araştırmanın diğer bir amacını oluşturmaktadır. İlkokula başlama yaşına ilişkin uygulayıcıların hissettiklerini, eğitimin mutfağında yaşananları en doğal şekliyle ortaya koyabilmek için nitel araştırma yöntemlerinden tarama modeli ve nitel veri toplama yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır. Steward ve Cash (1985) görüşmeyi, “önceden belirlenmiş ve ciddi bir amaç için yapılan, soru sorma ve yanıtlama tarzına dayalı karşılıklı ve etkileşimli bir iletişim süreci” olarak tanımlamışlardır. (Akt. Yıldırım ve Şimşek, 2006).

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini; Denizli İli Merkezefendi ilçesi sınırları içerisinde MEB’ e bağlı bulunan ilkokullarda 2019-2020 Eğitim Öğretim yılında görev yapan müdür yardımcıları ve birinci sınıf okutan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır.

Araştırmanın çalışma grubu, “maksimum çeşitlilik örnekleme” ile belirlenmiştir. 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılında Denizli ili Merkezefendi ilçesindeki ilkokullar sosyo ekonomik düzeylerine göre düşük, orta ve yüksek olarak belirlenmiş üç bölgeden oluşmaktadır. Her bölgeden seçkisiz yolla belirlenen iki ilkokul olmak üzere toplam altı ilkokul ve bu okullarda görev yapan gönüllü birer müdür yardımcısı ve üçer birinci sınıf öğretmeni çalışma grubuna dahil edilmiştir. Çalışma grubunda yer alan katılımcılara ilişkin bilgiler tablo 3.1’de verilmiştir.

Tablo 3.1. Çalışma Grubunda Yer Alan Katılımcılara İlişkin Bilgiler

İl-İlçe	Sosyo Ekonomik Düzey	İlkokul	Katılımcı Kodu	Cinsiyet	Görevi	Hizmet Yılı	Öğrenim Durumu
Denizli-Merkezefendi	Düşük	A1	Y1	Erkek	Müdür Yardımcısı	15 yıl	Lisans
			Ö1	Kadın	Sınıf Öğretmeni	22 Yıl	Lisans
			Ö2	Erkek	Sınıf Öğretmeni	24 Yıl	Lisans
		A2	Ö3	Erkek	Sınıf Öğretmeni	22 Yıl	Lisans
			Y2	Erkek	Müdür Yardımcısı	18 Yıl	Yüksek Lisans
			Ö4	Kadın	Sınıf Öğretmeni	26 Yıl	Lisans
	Orta	B1	Ö5	Kadın	Sınıf Öğretmeni	29 yıl	Lisans
			Ö6	Erkek	Sınıf Öğretmeni	28 Yıl	Ön lisans
			Y3	Kadın	Müdür Yardımcısı	16 Yıl	Lisans
		B2	Ö7	Kadın	Sınıf Öğretmeni	9 Yıl	Lisans
			Ö8	Erkek	Sınıf Öğretmeni	34 Yıl	Ön lisans
			Ö9	Erkek	Sınıf Öğretmeni	31 Yıl	Lisans
	Yüksek	C1	Y4	Kadın	Müdür Yardımcısı	15 Yıl	Lisans
			Ö10	Erkek	Sınıf Öğretmeni	36 Yıl	Ön lisans
			Ö11	Kadın	Sınıf Öğretmeni	29 yıl	Lisans
		C2	Ö12	Kadın	Sınıf Öğretmeni	34 yıl	Lisans
			Y5	Erkek	Müdür Yardımcısı	16 yıl	Lisans
			Ö13	Erkek	Sınıf Öğretmeni	13 yıl	Lisans
Yüksek	C1	Ö14	Erkek	Sınıf Öğretmeni	34 yıl	Ön lisans	
		Ö15	Bayan	Sınıf Öğretmeni	8 yıl	Lisans	
		Y6	Erkek	Müdür Yardımcısı	34 yıl	Lisans	
	C2	Ö16	Kadın	Sınıf Öğretmeni	28 yıl	Lisans	
		Ö17	Kadın	Sınıf Öğretmeni	25 yıl	Lisans	
Ö18	Erkek	Sınıf Öğretmeni	14 Yıl	Lisans			

Çalışma grubunda bulunan 18 sınıf öğretmeni ve altı okul yöneticisi toplam 24 katılımcının 13'ü erkek 11'i kadındır. Hizmet yılı beş 10 yıl arası iki katılımcı, 10-15 yıl arası iki katılımcı, 15-20 yıl arası beş katılımcı, 20-25 yıl arası beş katılımcı, 25-30 yıl arası altı katılımcı, 30-35 yıl arası beş katılımcı bulunmaktadır. Katılımcıların öğrenim durumları; bir katılımcı yüksek lisans, 19 katılımcı lisans ve dört katılımcı ön lisans mezunudur.

3.3. Veri Toplama Aracı

İlkokula başlama yaşı konusunda yapılan son yasal değişikliklere yönelik yönetici ve öğretmen görüşlerini belirtmeye yönelik araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formu kullanılmıştır. Öncelikle konuyla ilgili toplam 10 soruluk bir havuz oluşturulmuştur. Hazırlanan sorulara yönelik uzman görüşü alınarak toplam yedi sorudan oluşan görüşme formuna son hali verilmiştir. Soruların araştırmacının amacına uygunluğu ve görüşmeye uygun olup olmadığını belirlemeye yönelik iki müdür yardımcısı ve birinci sınıf okutan iki öğretmen ile pilot uygulaması yapılmış ve forma son hali verilmiştir.

Görüşme formunda “Sınıfınızda farklı yaş gruplarında okula başlayan öğrencileriniz var mı?, İlkokula başlama yaşı konusunda ne düşünüyorsunuz?” gibi sorular yer almaktadır.

3.4. Verilerin Toplanma Süreci

Çalışma grubunda yer alacağı belirlenen okullardaki yönetici ve öğretmenlerle araştırmacı tarafından geliştirilen görüşme formu ile 2019 Kasım ve Aralık ayları içerisinde kendi okullarında görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Daha önceden belirlenen katılımcılardan randevu alınmış ve görüşmeler ses kaydı alınarak yapılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Yüz yüze yapılan görüşmelerde alınan ses kaydı ile toplanan veriler daha sonra araştırmacı tarafından yazılı hale getirilmiştir. Yönetici ve öğretmenler ile gerçekleştirilen görüşmeler yoluyla toplanan veriler üzerinde ilkokula başlama yaşına yönelik yönetici ve öğretmen görüşlerini belirlemek amacı ile betimsel analiz yapılması uygun görülmüştür. “Betimsel analiz, elde edilen verilerin daha önceden yorumlanmasına olanak tanıyan bir yaklaşımdır”(Yıldırım ve Şimşek, 2013, s.256). Toplanan veriler betimsel analiz yapılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, katılımcıların görüşme sorularına verdikleri yanıtlardan elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

4.1. Birinci Alt Probleme Ait Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “İlkokula başlama yaşı konusunda yönetici ve öğretmen görüşleri nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir. Bu alt problemin çözümüne ilişkin görüşmecilere “Sınıfınızda farklı yaş gruplarında okula başlayan öğrencileriniz var mı?” sorusu sorulmuştur. Görüşmecilerin verdikleri cevaplar, çalıştıkları okulların bulunduğu sosyo-ekonomik düzeye göre analiz edilerek aşağıdaki tablo 4.1’de verilmektedir.

Tablo 4.1. *Farklı Yaş Gruplarının İlkokula Başlama Durumları*

Tema	Alt tema	Kod	f	Görüşmeci Kodları	
İlkokula Başlama Yaşı	Veli dilekçesi ile kayıt (66-67-68 ay)	Düşük SED	Var 5 Yok 3	Y1,Y2,Ö2,Ö4,Ö5 Ö1,Ö3,Ö6	
		Orta SED	Var 8 Yok 8	Y3,Y4,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,	
		Yüksek SED	Var 8 Yok 8	Y5,Y6,Ö13,Ö14,Ö15,Ö16,Ö17,Ö18	
		Zorunlu Kayıt veli dilekçesi ile kayıt erteleme (69-70-71 ay)	Düşük SED	Var 8 Yok 8	Y1,Y2,Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö6 Y3,Y4,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,
			Orta SED	Var 8 Yok 8	Y5,Y6,Ö13,Ö14,Ö15,Ö16,Ö17
			Yüksek SED	Var 1 Yok 1	Ö18
	Zorunlu Kayıt (72-80 ay)	Düşük SED	Var 8 Yok 8	Y1,Y2,Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö6 Y3,Y4,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,	
		Orta SED	Var 8 Yok 8	Y5,Y6,Ö13,Ö14,Ö15,Ö16,Ö17,Ö18	
		Yüksek SED	Var 8 Yok 8	Y5,Y6,Ö13,Ö14,Ö15,Ö16,Ö17,Ö18	
	Zorunlu Kayıt Önceki yıldan doktor raporu ile erteletip başlayanlar (80-81-82 ay)	Düşük SED	Var 7 Yok 1	Y1,Y2,Ö1,Ö2,Ö4,Ö5,Ö6, Ö3,	
		Orta SED	Var 8 Yok 8	Y3,Y4,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,	
		Yüksek SED	Var 8 Yok 8	Y5,Y6,Ö13,Ö14,Ö15,Ö16,Ö17,Ö18	

Tablo 4.1 incelendiğinde ilkokul kayıtları zorunlu olmayıp veli dilekçesi ile kayıtları yapılan çocukların (66, 67 ve 68 ay) sadece sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan bölgelerdeki ilkokullarda okula başladıkları görülmektedir. Bu durumun temel nedeni olarak ise bu yaş grubunun (66,67 ve 68 ay) kayıtlarının tamamen veli isteğine bağlı olarak yapılmasının neden olduğu düşünülmektedir. Bu konu hakkında yöneticiler Y1 ve Y2 şunları söylemiştir.

Birkaç öğrencimiz var. 2014 doğumlu olup ta kaydını yaptığımız. Veli isteğiyle velinin yoğun isteği sonucunda, veli çocuğun okula geldiği zaman birinci sınıfta başarılı olacağını akranlarından geri kalmayacağını söylediği için aldık. Fakat normalde biz 2014 doğumlu öğrencileri birinci sınıfa almak istemiyoruz. Yaş farklılığı oluşmasını diye 2014 doğumlu öğrencilerimizi genelde anasınıfına yönlendirdik (Görüşme Kaydı:Yönetici1)

...Anasınıfı öğretmeni ısrarla anasınıfına gitmesi uygundur dediği halde veli dilekçesine bırakıldığı için veli ısrarla birinci sınıfa göndermek istedi ve birinci sınıfa gönderdik (Görüşme Kaydı: Yönetici 2)

Benzer şekilde sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan bölgedeki ilkokullarda sınıfında bu yaş grubunda (66, 67 ve 68 ay) öğrencisi bulunan sınıf öğretmenleri Ö2 ve Ö4 şunları söylemiştir.

*...2014 doğumlu öğrencim var onda sorun yaşıyoruz (Görüşme Kaydı Öğretmen 2).
...Benim bir tane küçük öğrencim vardı. Onunda velisiyle konuşup biz geri yolladık. Şuan devam etmiyor (Görüşme Kaydı Öğretmen 4).*

Tablo 4.1’de ilkokul kayıtları zorunlu olmayıp veli dilekçesi ile kayıtları yapılan çocukların (66, 67 ve 68 ay) sosyo-ekonomik durumu orta ve yüksek olan bölgedeki ilkokullarda okula başlamadıkları görülmektedir. Bu durumun sebebinin ise sosyo-ekonomik düzeyi iyi olan bölgelerdeki öğrenci velilerinin bu dönemde çocuklarını birinci sınıfa başlatmak istememesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan bölgelerde ki okullarda görev yapan okul yöneticileri Y5 ve Y6 şunları söylemişlerdir.

...Kayıt erteleme tamamen veliye bağlı 2014’ün Ocak, Şubat, Mart ayı doğumlu öğrencimiz yok. Geleni de ben hatırlamıyorum. .(Görüşme kaydı:Yönetici5)

2014 doğumlu yok.(Görüşme kaydı:Yönetici6)

Tablo 4.1 incelendiğinde okul kayıtları dilekçe ile ertelenebilecek durumda (69,70 ve 71 ay) olan çocukların, sosyo-ekonomik düzeyi düşük ve orta olan bölgelerdeki ilkokullarda, bütün sınıflarda okula başladığı, ancak sosyo-ekonomik durumu yüksek olan bölgedeki bir sınıfta bu yaş grubundan (69, 70 ve 71 ay) öğrenci bulunmadığı görülmektedir. Bu duruma sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan bölgelerdeki öğrenci

velilerinin bu yaş grubundaki çocuklarının okul kayıtlarını bir yıl daha erteleyip anasınıfına göndermelerinin neden olduğu düşünülmektedir.

Sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan bölgelerde ki ilkokulların yöneticileri bu yaş grubunda ki (69,70 ve 71 ay)çocuklar için yönetici Y5 ve Y6 şunları söylemişlerdir.

...2013 Ekim Kasım Aralık Doğumlu olanlar var ama çok fazla değil.(Görüşme kaydı:Yönetici5)

...2013 Ekim Kasım Aralık doğumlu ertelemeyen çok az %90'ı erteleme hakkını kullandı.(Görüşme kaydı:Yönetici6)

Tablo 4.1 incelendiğinde bir yıl öncesinden doktor raporu ile okul kayıtları ertelenen yaş grubundaki (81, 82 ve 83 ay)çocukların, sosyo-ekonomik düzeye göre bütün ilkokullarda okula başladıkları ancak sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan bölgede bulunan bir sınıfta bir yıl öncesinden kayıt erteleyip (81,82 ve 83 ay) başlayan öğrenci bulunmadığı görülmektedir.

Bu durumun nedeni olarak sosyo-ekonomik durumu kötü olan bölgelerde velilerin 69, 70 ve 71 aylık çocukları için kayıt erteleme yapmadıklarını, bu yaş grubu çocuklarını doğrudan birinci sınıfa göndermelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmanın birinci alt probleminin “İlkokula başlama yaşı konusunda yönetici ve öğretmen görüşleri nelerdir ?” bulgularını belirlemek amacıyla katılımcılara yöneltilen bir diğer soru olan “İlkokula başlama yaşı konusunda ne düşünüyorsunuz? Sorusuna yönelik alınan cevaplar “69-72 ay”, “70 ay”, “72 ay”, “75 ay” şeklinde kodlanarak yapılan analiz sonuçları aşağıdaki tablo 4.1’de verilmiştir.

Tablo 4.2. İlkokula Başlama Yaşı Konusunda Yönetici ve Öğretmen Görüşleri

Tema	Kod	f	Görüşmeci Kodları
İlkokula başlama yaşı	69-72 ay	1	Ö3
	70 ay	1	Ö11
	72 ay	21	Y1,Y2,Y4,Y5 Y6 Ö1,Ö2,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11, Ö12,Ö13,Ö14,Ö15,Ö16,Ö17,Ö18
	75 ay	1	Y3

Tablo 4.2. incelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun ilkokula başlama yaşının 72 ay olması gerektiği yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. 72 ay altında okul kayıtları yapılan çocukların, zaman içerisinde çeşitli sorunlar yaşamaları, 72 ay üzerinde olan çocuklarda bu sorunların daha az görülmesi, 72 ay altında kayıtları yapılan çocukların

zamanla bu sorunları aşmaya çalışmak için daha çok zorlanmaları görüşmecilerin çoğunluğunun ilkokula başlama 72 olması yönünde görüş bildirmesine neden olduğu düşünülmektedir.

Tablo 4.2 incelendiğinde ilkokula başlama yaşının 72 ay olması gerektiği yönünde görüş belirten katılımcılar Y4,Ö1,Ö2,Ö5,Ö6,Ö7,Ö17 görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir.

...Beş yaş ve altı yaş iki çocuğunda aynı sınıfta olmasını hem öğretmenler hem bizler istemiyoruz.

Altı yaş diyorum ben altı yaşını doldurmuş olmalı. (Görüşme kaydı: Yönetici 4)

...En azından çocuğun altı yaşını bitirmiş olmasını istiyorum.72 ayın dolmuş olmasını istiyorum.

Çünkü daha önce küçük yaşta gelen çocuklar geçen sene, ondan önceki sene küçük yaşta çocuklar onlarda zorluk çektik. (Görüşme kaydı: Öğretmen 1)

...Şu anda uygulanan sistem daha iyi geçen yıllarda daha büyük problemler yaşamıştık. O problemleri şu anda 2014'lü öğrencimde yaşıyorum. İlkokula başlama yaşı konusunda 72 ayın uygun olduğunu düşünüyorum.(Görüşme Kaydı: Öğretmen 2)

...Bence 72 aydan asla küçük olmamalı, en az 72 aylık olmalıdır. Her zaman söylüyorum fazlası olabilir, daha büyük olabilir. Bunun hiçbir sakıncasını görmedim, küçük olarak başlamamalı okula kesinlikle başlamamalı.(Görüşme kaydı: Öğretmen 5)

...Kesinlikle 72 ay olmasından tarafım. Yalnız sadece 72 ay olması yeterli değil, bu yaş gruplarında da eğitime hazır olmayan öğrencilerin olduğunu tespit ediyoruz. Bu yüzden son görüşün kesinlikle öğretmenlere bırakılması gerektiğini düşünüyorum. (Görüşme kaydı: Öğretmen 6)

Sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan bir ilkokulda görev yapan sınıf öğretmeni Ö17 ise bu hakkındaki düşüncesinde şöyle söylemiştir.

...Bence de 72 ayını doldurmuş olması gerekiyor, aranın uzun olması sıkıntı oluşturuyor. Bazıları çok gelişmiş olarak geliyor.(Görüşme Kaydı: Öğretmen 17)

Sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan bölgelerdeki çocukların çok gelişmiş olarak büyük yaşta okula gelmelerinin öğretmenler için sorunlar oluşturduğu düşünülmektedir.

Tablo 4.2 incelendiğinde ilkokula başlama yaşının 69-72 ay olması yönünde görüş belirtildiği görülmektedir. İlkokula başlama yaşının 69-72 ay olması yönünde görüş belirten sınıf öğretmeni Ö3 şöyle söylemiştir.

Aslında yaşı biraz 66 ay değil de 69-72 ay bence tam uygun. .Ay olarak daha fazla düşürülmemesi daha uygun olacaktır.(Görüşme kaydı: Öğretmen Ö3)

Tablo 4.2 incelendiğinde ilkokula başlama yaşının “70 ay” olması yönünde de görüş belirtildiği görülmektedir. İlkokula başlama yaşının “70 ay” olması yönünde görüş belirten sınıf öğretmeni Ö11 görüşünü şu şekilde ifade etmiştir.

...Önceden ilkokula başlama yaşı 70 aydı. O çok güzeldi. Yani çocuk gerçekten kendini biliyor ifade ediyor, kas gelişimini kemik gelişimi oturmuş. Küçük kaslar çalışmaya başlamış durumda oluyorlar. Şuan 66 aylıkları alıyoruz okula bence olması gereken 70 aylıktı. Daha önceki yıllarda beş yaşları beş buçuk yaşları aldık onlar tamamen bir kayıp oldu. O tür öğrencilerimiz vardır kayıp olan yapamadı çocuk(Görüşme kaydı: Öğretmen 11)

Tablo 4.2 incelendiğinde İlkokula başlama yaşının 75 ay olması gerektiği yönünde görüş belirten yönetici Y3 görüşünü şu şekilde ifade etmiştir.

...72 ay bile bana kalırsa küçük 75 aydan bile başlayabilir. İlkokul yaşları çünkü yaz döneminde doğan çocuklarla kış döneminde doğan çocuklar arasında fiziksel bakımdan bariz farklılıklar oluyor.(Görüşme kaydı: Yönetici Y3)

Ancak tablo 4.2 incelendiğinde, katılımcılardan hiç birisinin ilkokula başlama yaşının 69 ayın altında kalması konusunda görüş belirtmedikleri görülmektedir. Bu durumun temel sebebinin ise 69 ay altında okula başlayan çocuklarda yaşadıkları sıkıntıların olduğu düşünülmektedir.

Araştırmanın birinci alt problemi olan “İlkokula başlama yaşı konusunda yönetici ve öğretmen görüşleri nelerdir?” sorusunun çözümüne ilişkin katılımcılara “İlkokullarda farklı yaş gruplarının aynı sınıflarda bulunması konusunda ne düşünüyorsunuz? sorusu sorulmuştur. Katılımcıların bu soruya verdikleri cevaplar olumlu ve olumsuz olarak temalara ayrılarak “farklı gelişim düzeyi”, “yaş grubu yakınlığı”, “farklı öğrenme düzeyi”, “farklı yaş grupları”, “farklı hazır bulunuşluk”, “küçük yaş grubu”, “haksız rekabet” şeklinde kodlanarak elde edilen analiz sonuçları tablo 4.2 de verilmiştir.

Tablo 4.3. *Farklı Yaş Gruplarının Aynı Sınıfta Bulunması Konusunda Yönetici ve Öğretmen Görüşleri*

Tema	Alt Tema	Kod	f	Görüşmeci Kodları
İlkokula başlama yaşı		Küçük yaş grubu	9	Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö7,Ö8,Ö10,Ö14,Ö16
		Farklı hazır bulunuşluk	5	Ö9,Y2,Y3,Y4,Ö13,Ö17,Ö15
	Olumsuz	Farklı yaş grupları	3	Ö11,Ö12,Ö18
		Farklı öğrenme düzeyi	1	Y1
		Haksız rekabet	1	Ö6
	Olumlu	Farklı gelişim düzeyi	1	Y5
		Yaş grubu yakınlığı	1	Y6

Tablo 4.3 incelendiğinde farklı yaş gruplarının aynı sınıflarda bulunmasını “küçük yaş grubu” açısından olumsuz bulunduğu görülmektedir. Küçük yaş grubu açısından olumsuz bulmasının temel nedeninin sınıflarda farklı yaş gruplarından en çok sorun yaşayan grubun(67-71 ay) küçük yaş grubu olduğu düşünülmektedir.

Farklı yaş gruplarının aynı sınıflarda bulunmasını küçük yaş grupları sebebiyle olumsuz bulan görüşmecilerden Ö2,Ö4,Ö5,Ö8,Ö10,Ö16 şunları söylemişlerdir.

...Özellikle küçük yaşlarda farklı yaş grupları sıkıntı oluşturuyor. Sebebi de şöyle; bu yaş gruplarında çocukların aylık durumları bile çok fark ediyor. Dolayısıyla bir iki ay belki çok fark etmese de özellikle altı ay ve üzerinde çocukların davranışlarında biz çok fark ettiğini gözlemliyoruz. Dolayısıyla mümkün olduğunca bunun azaltılması hem çocuklar açısından hem sınıftaki eğitim öğretimin işleyişi açısından daha uygun olacaktır.(Görüşme kaydı: Öğretmen 2)

...Ben doğru bulmuyorum. Aralarında sekiz ay, dokuz ay, bir yıl gibi farklar birçok şeyi değiştiriyor diye düşünüyorum. Bastırılmış kalabiliyor çocuklar. Bana göre liderlik özellikleri tam gelişmeyebiliyor, arkadaşlarının arasında kendilerini küçük hissedebiliyorlar. Oysaki o çocuklar bir beş altı ay sonra başlasa çok daha farklı kendini göstereceğine ben inanıyorum kendisini daha rahat hissedecek (Görüşme Kaydı: Öğretmen 4)

...Bence pek doğru değil ilk başladığım zaman diğer öğrenciler kalem tutabiliyorlarken o çocuklar kalemlerini tutamadılar defterlerini kitaplarını toplayamadılar. Çocuklar öz yeterliklerini kazanamamışlar o yüzden çok sorun yaşadım çocuklar hazır değillerdi (Görüşme kaydı: Öğretmen 5)

...Farklı yaş grubunda öğrencilerin hem öğretmeni hem sınıfı zorladığını düşünüyorum. Özellikle düşünme karar verme konusunda küçük öğrenciler biraz daha zorlanıyorlar. Matematik dersinde özellikle aynı yaş grubunun daha iyi olacağı kanısındayım. Eğer bu şekilde sınıflarda daha küçük öğrenciler varsa onların tek bir sınıfta toplanmasının öğretmenin çalışması açısından da daha iyi olacağı kanısındayım(Görüşme Kaydı: Öğretmen 8)

...Örneğin bir çalışma yapıyorsun o yaş grubu dediğim bendeki iki üç öğrenci anlamındaki öğrenci onunla beraber ona yakın yaş grubu aylar itibariyle ona yakın yaş grubunda olanlar diyelim ki beş dakikada çalışmayı bitiriyor. Öbür alt gruptaki daha küçük olanlar bir saatte bitiremiyorlar. Yetişemiyorlar. Öbürü de bu sefer sınıfta sıkıntı yaratıyor. Yazamayanda sıkıntı yaratıyor. Sürekli mızızlıyor. Ben yazamadım ben yapamadım diye. Diğerleri de çok hazır olduğu için hızlı gidiyor. Bence bu yaş grupları dikkate alınarak küçükleri bir sınıfa büyükleri bir sınıfa toplamak daha mantıklı gibi geliyor eğer varsa ve illa olacaksa (Görüşme kaydı: Öğretmen 10)

...Küçük olanlar büyüklere yetişme kaygısıyla bu sefer çocukta güven eksikliğini ortaya çıkarıyor. Hani bir yapamıyor iki yapamıyor sonra ben yapamıyorum moduna giriyor çocuk(Görüşme Kaydı: Öğretmen 16)

Tablo 4.3 incelendiğinde farklı yaş gruplarının aynı sınıflarda olmasını, sınıfın öğrenme düzeyini farklılaştırması sebebiyle olumsuz bulunduğu görülmektedir. Sınıfın

öğrenme düzeyini farklılaştırmasının sebebinin, farklı yaş gruplarının öğrenme düzeylerinin farklı olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Farklı yaş gruplarının aynı sınıflarda olmasını, sınıfın öğrenme düzeyini farklılaştırması sebebiyle olumsuz bulan yönetici Y1 şunları söylemiştir.

...Doğru bulmuyorum. Eğer çok fazla değilse yaş grubu farklı olan birkaç öğrenci sınıf içerisinde dengeleri fazla bozmuyor fakat beş altı öğrenci olduğu zaman sınıfta bir dengesizlik yaratıyor. Çocukların farklı yaş gruplarında olması öğrenmelerini etkiliyor ve sınıfın öğrenme düzeyini düşürüyorlar ya da farklılaştırıyorlar. (Görüşme Kaydı: Yönetici Y1)

Tablo 4.3 incelendiğinde farklı yaş gruplarının aynı sınıflarda bulunmasını “farklı hazır bulunuşluk” sebebiyle olumsuz buldukları görülmektedir. Farklı hazır bulunuşluk sebebiyle olumsuz bulma nedeninin sınıflarda ki yaş grubu farklılığı ortaya çıktığında öğrencilerin hazır bulunuşluğu değiştiğinden bu durumun öğretmenler ve öğrenciler açısından olumsuzluk ortaya çıkardığı düşünülmektedir.

Farklı yaş gruplarının aynı sınıflarda bulunmalarını farklı hazır bulunuşluk sebebiyle olumsuz bulan katılımcılardan Y2,Y3,Y4 ve Ö13 şunları söylemişlerdir.

...İlkokullarda farklı yaş gruplarının olması bence çok uygun değil, farklı yaş gruplarının farklı sınıflarda eğitim görmeleri gerekiyor bu yaşlarda ay farkı bile çok fark edebiliyor. Çocukların hazır bulunuşluğu konusunda herkes kendi yaş grubuyla eğitim öğretimine devam ederse daha uygun olacağını düşünüyorum (Görüşme Kaydı: Yönetici Y2).

...Büyük sıkıntı hem vücut gelişimleri bakımından hem zekâ gelişimleri bakımından aralarda baya bir uçurum var. Birini yakalamaya çalışırken bir diğer nesil bir diğer grup kaybolmuş oluyor (Görüşme Kaydı: Yönetici Y3)

... Şimdi beş yaş ve altı yaş gurubu çocuklarının aynı sınıfta bulunması bence şu demek; beş yaş çocuğunun altı yaş çocuğunun özelliklerini taşımasını istiyorsun, hem bilişsel anlamda, hem duyuşsal anlamda, hem fiziksel anlamda. Şunu görüyorum ilk geldiğim yıllarda olmuştu; Çok ısrarcı olduğum bir velim vardı. Çocuk çok küçüktü beş yaş grubundaydı ve o sene sadece tek öğrenci o olacaktı şu konuşmayı yaptığımı hatırlıyorum. Velilerde hep şu var zihinsel yönden bir sıkıntısı yok. Zihinsel yönden bir sıkıntı olmayabilir ama çocuğu dört boyutta değerlendiremiyoruz. Bilişsel olsun duyuşsal olsun psikolojik olsun fiziksel olsun dört boyutta değerlendirilmesi gerekiyor ve yine söylüyorum altı yaş çocuk ile beş yaş çocuk aynı sınıfta olmuyor. Dikkat açısından, hazır bulunuşluk düzeyi açısından beceri bakımından aynı sınıfta olmaması gerekiyor (Görüşme kaydı: Yönetici Y4).

...Çocuğun sınıf içinde farklı yaş grubundan kaynaklanan hazır bulunuşluk düzeyinin düşük olmasından dolayı çocukta bir kaygı oluşturuyor. Hatta öğrenilmiş çaresizlik oluşturuyor, bu çocuğun bütün öğretim hayatını yavaş yavaş etkiliyor.(Görüşme Kaydı: Öğretmen 13)

Tablo 4.3 farklı yaş gruplarının aynı sınıflarda bulunmasını “haksız rekabet” sebebiyle olumsuz bulduğu görülmektedir. Haksız rekabet olarak değerlendirmesinin nedeni olarak çocuklar arasındaki öğrenme seviyelerinin yaş farkından dolayı eşit olmaması olarak görüldüğü düşünülmektedir.

Farklı yaş gruplarının aynı sınıflarda bulunmasını haksız rekabet olarak değerlendiren sınıf öğretmeni Ö6 bu düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir.

Çocuklar arasında haksız rekabet yaratıyor. O yüzden aynı yaş gruplarının olmasını her zaman için çocukların rekabeti ve öğrenme seviyelerinin eşit olmasından dolayı daha olumlu buluyorum. (Görüşme Kaydı: Öğretmen 6)

Tablo 4.3 incelendiğinde görüşmecilerden sadece sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan bölgelerdeki ilkokullarda yöneticilik yapan iki görüşmecinin ilkokullarda farklı yaş grubundan öğrencilerin aynı sınıflarda bulunmaları konusunda olumlu yönde görüş belirttiği görülmektedir. Olumlu yönde görüş belirtmelerinin nedeninin sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan bölgelerdeki okullarda küçük yaş grubu öğrencilerin okul kayıtların genellikle ertelendiği ve sınıflarda yaş gruplarının bir birine daha yakın olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

İlkokullarda farklı yaş gruplarının aynı sınıflarda bulunmasını farklı gelişim düzeyi sebebiyle olumlu bulan yönetici Y5 şunları söylemiştir.

...Kendi okulum özelinden bakacak olursam, bizdeki uygulama farklı yaş gruplarında ki çocukları homojen olacak şekilde aynı sınıflara dağıtıyoruz. 2012'lileri bir sınıfa 2013'lüleri bir sınıfa alma taraftarı değiliz. Çünkü öğretmen rahatsız oluyor, veliler rahatsız oluyorlar. Seçme sınıflar gibi algılanıyor. Karma yaptığımızda en azından bu durumun önüne geçtiğimizi düşünüyorum. (Görüşme Kaydı: Yönetici Y5)

İlkokullarda farklı yaş gruplarının aynı sınıflarda bulunmasını yaş grubu yakınlığı sebebiyle olumlu yönde görüş belirten yönetici Y6 şunları söylemiştir.

...Şu an daha yakın yaş grupları arasında çok fark yok aynı sınıfta bulunabilirler. Çok fazla bir karmaşa yok (Görüşme Kaydı: Y6)

4.2 İkinci Alt Probleme Ait Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi “İlkokula başlama yaşı konusunda yapılan son yasal değişiklikler ile ilgili yönetici ve öğretmen görüşleri nelerdir ?” şeklinde belirlenmiştir. Bu alt problemin çözümüne ilişkin görüşmecilere “ilkokula başlama yaşı konusunda yapılan son yasal değişiklikleri nasıl buluyorsunuz? Sorusu sorulmuştur. Görüşmecilerden gelen cevaplar “olumlu” ve “olumsuz” olmak üzere iki tema altında değerlendirilerek “veli dilekçesi yeterli”, “başlama yaşının yükselmesi”, “okul kayıtlarının veli isteğine bırakılması”, “doktor raporunun kaldırılması” şeklinde kodlanarak elde edilen analiz sonuçları tablo 4.4’te verilmiştir.

Tablo 4.4. *İlkokula Başlama Yaşı Konusunda Yapılan Son Yasal Değişikliklerle İlgili Yönetici ve Öğretmen Görüşleri*

Tema	Alt Tema	Kod	f	Görüşmeci Kodları
İlkokula başlama yaşı	Olumlu	Doktor raporunun kaldırılması	9	Y2,Y5,Y6,Ö1,Ö7,Ö8,Ö9,Ö11,Ö12
		Başlama yaşının yükselmesi	8	Y1,Y2,Y3,Y5,Ö2,Ö3,Ö6,Ö15,
	Olumsuz	Veli isteğine bırakılması	10	Y3,Y4,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö10,Ö11,Ö13, Ö16
		Doktor raporunun kaldırılması	1	Y4

Tablo 4.4 incelendiğinde ilkokula başlama yaşı konusunda yapılan son yasal değişikliklerle ilgili görüşmecilerin “olumlu” ve “olumsuz” alt temalarında değerlendirdikleri görülmektedir.

Olumlu alt temada görüş belirtilmesinin nedeni olarak zorunlu kayıt yaşının 66 aydan 69 aya çıkarılması ile okula kayıt yaşının yükselmesi, öğrencilerin daha büyük yaşta okula başlıyor olmaları sebebiyle yaşanan sorunların azalacağı düşünülmektedir.

Olumlu alt temada görüş belirtilmesinin nedeni olarak; yapılan son yasal düzenlemeyle 69,70 ve 71 ay yaş grubu öğrencilerin kayıtlarının ertelenmesinde doktor raporu istenmiyor olması, prosedürün ortadan kalkmış olması, sadece veli dilekçesinin yeterli olması, kayıt ertelemenin daha kolay hale gelmesi sebebiyle yapılan son yasal değişiklikleri olumlu buldukları düşünülmektedir.

İlkokula başlama yaşı konusunda yapılan son yasal değişikliği ertelemede kayıt erteleme sebebiyle olumlu bulan katılımcılar Y2,Y6,Ö1,Ö9,Ö12 şunları ifade etmişlerdir.

...Ekim Kasım Aralık doğumlu olanların veli dilekçesi ile ertelemesi iyi oldu. Veliler doktorla rapor alacağız diye uğraşmıyorlar (Görüşme kaydı: Yönetici2)

...Veli isteğine bırakılması iyi oldu. Göndermek istemeyen öğrenci velisi uğraşmıyor. Bizi de uğraştırmıyor. Ertelemek isteyenlerden doktor raporu alınmaması iyi oldu. Prosedür olmaması olumlu.(Görüşme kaydı: Yönetici 6)

...Veli isteği olması şu bakımdan iyi prosedür olmuyor. Veliyi ikna ettiğimiz zaman erteleyebiliyoruz çocuğun kaydını. Veli gidip doktora uğraşmıyor (Görüşme kaydı: Öğretmen 1)

...72 ayın doğru bir zamanlama olduğunu düşünüyorum. Buna rağmen yine de birkaç ay eksik kalan öğrencilerin yazdırılabilmesi veli isteğine bağlı olması daha uygundur diye düşünüyorum (Görüşme Kaydı: Öğretmen 8)

...Doktor raporuna gerek yok. Doktor raporundan ziyade öğretmen ve velinin ortak karar vermesi iyi oldu (Görüşme kaydı: Öğretmen 9).

...Birçok velimiz rapor alamadığı için mecburen okula göndermek zorunda kaldı o çocuklarda sıkıntı yaşadık. Rapor almaktan korkuyorlar. İşte çocuğum etkilenir mi ilerleyen zamanlarda sıkıntı yaşıyorlar. O yüzden veliye bırakılması çok doğru.(Görüşme kaydı: Öğretmen 12)

İlkokula başlama yaşı konusunda yapılan son yasal değişiklikleri okula başlama yaşının yükselmesi sebebiyle olumlu bulan katılımcılar Y1,Y2,Ö2,Ö15 şunları söylemişlerdir.

...Bakanlığı bu konuda tebrik ediyoruz. En sonunda sesimizi duydu diyelim. Daha önceden 60-66 aylık arası öğrencilerinde ilkokullara kayıtları yapıldı. Fakat bu öğrencilerin okullar başladıktan birkaç ay sonra okuldan alındıklarına birçok kez şahit olduk. (Görüşme Kaydı: Yönetici 1)

...Son yasal değişiklikler iyi oldu.4+4+4 e ilk geçildiğinde 60 aylık çocuklar okullara geldiler. Okullarda gerçekten öğretmenler için sorun teşkil etti. Bazı okullar yaş grupları yaptılar, bazı okullar karma yaptılar. Gerçekten ben o dönemki çocukların sancılı bir süreç geçirdiklerini düşünüyorum. Son yasal değişiklikleri yerinde buluyorum.(Görüşme Kaydı: Yönetici 5)

...Son yasal değişiklikler olumlu. Hatta daha keskin ifade olmalı. Sınırı kesin koymalı.72 ay demeli. Belki 70 ay daha fazla aşağı çekilmemeli(Görüşme Kaydı: Öğretmen 2)

...Bu uygulama daha iyi oldu geçen senelere göre yaş ve ay aralıkları daha az oldu.(Görüşme Kaydı: Öğretmen 15)

Tablo 4.4 incelendiğinde ilkokula başlama yaşı konusunda yapılan son yasal değişiklikleri “okul kayıtlarının veli isteğine bırakılması” sebebiyle olumsuz buldukları görülmektedir. Olumsuz alt temada görüş bildirilmesinin nedeni olarak 67, 68 ve 69 aylık çocukların okul kayıtlarının yasal olarak tamamen veli isteğine bırakılmış olması ve bu çocukların belirli bir okul hazır bulunuşluğu olmadığı halde sadece velileri istediği için birinci sınıfa kayıtlarının yapılıyor olmasının olduğu düşünülmektedir.

Okul kayıtlarının veliye bırakılması sebebiyle olumsuz bulan katılımcılar Y3, Y4, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö10, Ö13, Ö16 şunları söylemişlerdir;

...İlkokula başlama yaşı velilere bırakılmayacak kadar önemli bir konudur. Hatta velinin dilekçesine de değil direk olarak bakanlığa bağlı olmalı 72 aydan küçük olanların yasal olarak sistemden alınmaması gerekir.(Görüşme kaydı: Yönetici3)

...İlkokula başlama yaşı konusunda 66-67-68 aylık çocukların okul kayıtlarının veli isteğine bırakılmasını olumsuz karşılıyorum. Bu çocukların bir yıl daha beklemesi gerektiğini düşünüyorum.(Görüşme Kaydı: Yönetici 4)

...Bence bu konuda velilere bırakılmamalı diye düşünüyorum. Yani belirli sınırlar olmalı ve ona herkes uymalı diye düşünüyorum. Velilere bırakılmasını hiç doğru bulmadım. Özellikle bu yaş gurubunda Çoğu veli çocuğunun iyi olduğunu düşünüyor. Çok zeki olduğunu düşünüyor. Erken başlamasını istiyor. Daha sonra bunun sonuçları her zaman iyi olmayabiliyor. İlerleyen zamanlarda küçük başlayan öğrencilerle sıkıntı yaşanabiliyor bunun çok örneklerini gördük biz.(Görüşme Kaydı: Öğretmen 4)

...Bence hiç doğru değil velinin inisiyatifinde olmamalı. Öğretmen değerlendirmeli mesela bende bir tane 2014'ü var o çocuğu geri göndermedim çok başarılı gerçekten diğerleriyle birlikte götürebiliyor. Ama böyle öğrenciler nadir oluyor diğer iki öğrenci iki tane daha var. 2014 doğumlu kalem tutamadılar, defterlerini kitaplarını toparlayamadılar, söylediğimi anlayamadılar, çok büyük problem yaşadık onların ailelerini ikna ettim geri gönderdim. Bir tanesinin ailesi hemen ikna oldu diğer çocuğun ailesini ikna etmek için baya zorlandım.(Görüşme Kaydı: Öğretmen5)

...Dilekçe verip te küçük yaştaki çocukların okula başlamasını pek hoş karşılamıyorum.(Görüşme Kaydı:Öğretmen6)

...Daha küçük yaşta. İşin açığı yaşadığım bir durumu veli "bir deneme yapalım " bu cümleyi kullandı sınıfa girelim bir bakalım durum nasıl falan şeklinde konuştu. Öğrencim işin açığı okuma yazma konusunda çok kötü değildi. Ama şöyle bir durum vardı. Yavaş ilerliyordu. ...Bu yavaş ilerleme velimi endişelendirdi. Öğrencimde evde yaşadığı sıkıntılara dönüştü bu okula gelmek istemiyorum. Çünkü yetiştiremiyorum yapamayacağım, bu durum işin açığı bizi zorlamıştı.(Görüşme Kaydı: Öğretmen 7)

...Ben ilkokula başlama yaşının daha yukarda olmasından yanayım dolayısıyla bu iş veliye bırakılacak bir iş değil eğer anasınıfi yaşını 7 seviyesine çekerse birinci sınıfta daha başarılı oluyorlar. Ondan sonraki yıllarda da başarılı oluyorlar(Görüşme Kaydı: Öğretmen 10)

...Daha öncekine göre iyileştirmeler var. Ama hala daha yeterli bir düzenleme yok. Bence halen daha veliye bırakma gibi bir mevzuatımız var. Bence eğitim öğretimle ilgili temel sorunlar veliye bırakılırsa çocuk yararına olmayan durumlar ortaya çıkmasına sebep oluyor. İnşallah veli isteği ortadan kaldırılıp yasalar hükümlerince uygulanmaya çalışılır.(Görüşme Kaydı: Öğretmen 13)

...Genel anlamda bazı şeylerin çok fazla velilere bırakılması taraftarı değilim. Çünkü sonuçta anne baba olarak çocuklarını hep daha böyle korumacı yaklaşıkları için normal aşamayı tamamlasa da küçük geliyor gözlerine, bazıları hazır olduğu halde bile gönderilmiyor.(Görüşme Kaydı: Öğretmen 16)

Tablo 4.4 incelendiğinde yönetici Y4'ün ilkokula başlama yaşı konusunda yapılan son yasal değişiklikleri “doktor raporunun kaldırılması” sebebiyle olumsuz bulduğu görülmektedir. Bu durumun zorunlu kayıtları yapılan ancak erteleme dönemi içerisinde çocukları bulunan öğrenci velilerinin erteleme için çokta bilinçli olmadığı ve kayıt erteleme için geçerli bir nedeninin olması gerektiği düşünülmektedir.

Doktor raporunun kaldırılmasını olumsuz bulan yönetici Y4 şunları söylemiştir.

...Doktor raporu kısmının devam etmesi konusunda görüş bildirmek istiyorum. Çünkü şöyle bir şey var veli bu konuda çok bilinçli değil yani maddi imkânları göz önünde bulundurduğu durumlar oluyor. Okul öncesi için. Belki en büyük dezavantajlardan birisi bu okul öncesi dönemin maddi bir külfetinin olmasıdır. Doktor raporu da olmalıdır.(Görüşme kaydı: Yönetici4)

Araştırmanın ikinci alt probleminin “İlkokula başlama yaşı konusunda yapılan son yasal değişiklikler ile ilgili yönetici ve öğretmen görüşleri nelerdir ?” çözümüne ilişkin katılımcılara “ilkokul 1.sınıf kayıt erteleme yaş grubunda olup ta kesin kaydı yapılan veya veli isteğiyle kesin kaydı yapılmış öğrencileriniz var mı? Sorusu sorulmuştur. Görüşmecilerden gelen cevaplar “dilekçe” alt temasında “sorunlu”, “sorunsuz”, “öğrenci yok” şeklinde analiz edilerek tablo 4.5’da verilmiştir.

Tablo 4.5. 67-71 Aylık Öğrencilerin Durumları Hakkında Yönetici Ve Öğretmen Görüşleri

Tema	Alt tema	Kod	f	Görüşmeci Kodları
İlkokula başlama yaşı	Dilekçe	Düşük SED	6	Y1,Y2,Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö6
		Sorunlu	3	Y3,Ö7,Ö9
		Yüksek SED	3	Y6,Ö16
	Sorunsuz	Düşük SED	2	Ö1,Ö2
		Orta SED	2	Y4,Ö8,Ö10,Ö11,Ö12
		Yüksek SED	8	Y5,Ö13,Ö14,Ö15,Ö17
		Düşük SED		
	Öğrenci yok	Orta SED		
		Yüksek SED	1	Ö18

Tablo 4.5 incelendiğinde 67-71 aylık öğrencilerin durumları için görüşmecilerin “sorunlu”, “sorunsuz”, “öğrenci yok” şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Bu yaş grubunda özellikle 66, 67 ve 68 aylık çocukların kayıtlarının sadece sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan bölgelerdeki okullarda yapılıyor olması bu okullarda çalışan yöneticilerin ve öğretmenlerin bu yaş grubundaki öğrencilerin yaşadıkları sorunlarla daha çok karşılaşmalarına sebep olduğu düşünülmektedir.

Bu durumun temel nedeninin ise bu yaş grubunun kayıtlarının tamamen veli isteğine bağlı olarak yapılıyor olması ve sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan velilerin anasınıfının maliyeti olması nedeniyle okula hazır olmayan çocuklarını anasınıfı yerine birinci sınıfa göndermelerinin olduğu düşünülmektedir.

Sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan bölgelerdeki ilkokullarda çalışan katılımcılar Y1, Y2, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6 şunları söylemişlerdir.

...Birkaç öğrencimiz var 2014 doğumlu olup ta kaydını yaptığımız Veli isteğiyle velinin yoğun isteği sonucunda. Veli çocuğun okula geldiği zaman birinci sınıfta başarılı olacağını akranlarından geri kalmayacağını söylediği için aldık. Normalde 2014 doğumlu öğrencileri biz birinci sınıfa almak istemiyoruz.(Görüşme Kaydı: Yönetici 1)

...Biraz haliyle çocukların kasları yeterince gelişmediği için sınıfın seviyesine ayak uyduramıyor. Biraz daha geride kalıyor zorlanıyor. Ancak velisi istediği için mecburen devam ettiriyoruz. Çünkü yasal olarak o hak veliye verilmiş.(Görüşme Kaydı: Yönetici 2)

...Evet, öyle bir öğrencim var sıkıntı yaşıyoruz.(Görüşme Kaydı: Öğretmen 2)

...Velisiyle görüştük ama veli kabul etmedi. Çocuk hala geri, çocuk birinci sınıfa hazır değil kesinlikle söyledim ben çocuk dedim sürekli olarak böyle geriden gelecek. Veli isteğine bırakıldığı için veli dedi ben çalıştıracağım ben şöyle çalıştırırım böyle çalıştırırım şunu yaparım ama bakıyoruz ki maalesef olmuyor.(Görüşme Kaydı: Öğretmen 3)

...Benim böyle öğrencim bir tane var. Tekrar anasınıfına yönlendirdik ki zaten el kasları falan gelişmemişti. Küçüktü çocuk ne kadar anne istese de bir on beş yirmi gün çocuk okula geldi biz devamının gelmeyeceğini gördüğümüz için anneyi tekrar yönlendirdik (Görüşme Kaydı: Öğretmen 4)

Devam eden bende bir tane var normal güzel ama diğer iki çocuk söylediğim gibi yok parmak gelişimleri tamamlanmamıştı. Söylediğimi hemen algılayamıyorlardı. 1.sınıf için hiç hazır değillerdi. Hatta bir tanesi anasınıfından gelmedi. Olmadı yani anasınıfına gitmiş olmasına rağmen yaş itibarıyla hazır değildi. (Görüşme Kaydı: Öğretmen 5)

...Yeterli olmadıklarını gördüğüm, tespit ettiğim için bir yıl daha anasınıfına gidip orada belirli becerileri kazandıktan sonra ilkokula başlamalarının uygun olduğunu düşündüm. Bunu ailelere de anlattım ve bir yıl daha anasınıfına gittiler. (Görüşme Kaydı: Öğretmen 6)

Sosyo-ekonomik düzeyi orta olan bölgelerdeki ilkokullarda çalışan öğretmenlerde bu yaş grubu öğrencileri ile sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenleri Ö7 ve Ö9 şunları söylemişlerdir.

...Şöyle sıkıntılarım var. Öğrencilerim içine kapanık yapamıyorum yapamayacağım, oyunlarda bile dışarıdaki oyunlara bakıyorum o öğrencileri oyunlarına almıyorlar küçük oldukları için. (Görüşme Kaydı: Öğretmen7)

...2014 doğumlu öğrencim yok. 2013 Ekim Kasım Aralık doğumlu 2 Öğrencim var. Öğrencimin bir tanesi sınıf seviyesinde diğeri bilgi olarak belki sınıf seviyesinde ama oyun oynamakta, belirli şeyleri yapmakta fiziki olarak yeterli olmadığı için zorluk çekiyor. (Görüşme Kaydı: Öğretmen 9)

Tablo 4.5 incelendiğinde bu yaş grubunda(67-71 ay) sosyo ekonomik düzey azaldıkça daha fazla yönetici ve öğretmenin sorun yaşadığı görülmektedir. Bu durumun nedeninin 66-67-68 aylık öğrencilerin sosyo-ekonomik durumu düşük olan bölgelerde veli isteğiyle okula başlaması; sosyo-ekonomik durum yükseldikçe velilerin 69, 70 ve 71 aylık öğrencilerinin kayıtlarını ertelemesi ve bir yıl daha anasınıfına göndermeleri nedeniyle bu yaş grubundaki öğrenci sayısında azalma olması; 69, 70 ve 71 aylık okula başlayan çocukların sosyo-ekonomik durumdan kaynaklı okul hazır bulunuşluklarının yüksek olması olduğu düşünülmektedir.

Araştırmanın ikinci alt probleminin “İlkokula başlama yaşı konusunda yapılan son yasal değişiklikler ile ilgili yönetici ve öğretmen görüşleri nelerdir?” çözümüne ilişkin katılımcılara “İlkokul 1.sınıf kayıt erteleme yaş grubunda olup ta kesin kaydı yapılan veya veli isteğiyle kesin kaydı yapılmış öğrencilerinizden daha sonra anasınıfına yönlendirilenler oldu mu? sorusu sorulmuştur. Görüşmecilerin verdikleri cevaplar dilekçe teması altında “yönlendirme oldu”, “yönlendirme olmadı” ve “öğrenci yok” şeklinde analiz edilerek tablo 4.6’de verilmiştir.

Tablo 4.6. 67-71 Aylık Öğrencilerin Okula Başladıktan Sonra Anasınıfına Yönlendirilme Durumları

Tema	Alt tema	Kod	f	Görüşmeci Kodları	
İlkokula Başlama Yaşı	Dilekçe	Yönlendirme oldu	Düşük SED	6	Y1,Y2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö6
			Orta SED	2	Y3,Ö7,
			Yüksek SED	2	Y6,Ö16
		Yönlendirme olmadı	Düşük SED	2	Ö1,Ö2
			Orta SED	6	Y4,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12
			Yüksek SED	5	Y5,Ö13,Ö14,Ö15,Ö17,
		Öğrenci yok	Düşük SED		
			Orta SED		
			Yüksek SED	1	Ö18

Tablo 4.6’de 67-71 aylık okula başlayan çocukların anasınıfına yönlendirilme durumları incelendiğinde bütün sosyo ekonomik düzeylerde ki okullarda anasınıfına yönlendirme yapıldığı görülmektedir. Anasınıfına yönlendirmenin sosyo ekonomik düzeyi düşük olan bölgelerdeki okullarda daha fazla yapıldığı görülmektedir. Sosyo ekonomik

düzeyi orta ve yüksek olan bölgelerde ise anasınıfına yönlendirmenin daha az olduğu görülmektedir.

Sosyo ekonomik düzeyin düşük olduğu bölgelerde anasınıfına yönlendirmenin fazla olması anasının maddi külfetinin olması nedeniyle 66,67 ve 68 aylık çocukların kayıtlarını okula hazır olup olmadığına bakmadan tamamen kendi istekleri doğrultusunda birinci sınıfa yapmalarının olduğu düşünülmektedir.

Sosyo ekonomik düzeyi orta ve yüksek olan okullarda 66,67 ve 68 ay dönemde birinci sınıfa başlayan öğrenci bulunmaması, 69,70 ve 71 aylık çocukların kayıtlarının ise veliler tarafından bir yıl daha ertelenmesinin bu yaş grubunda (67-71 ay) anasınıfına yönlendirmenin daha az olmasının neden olduğu düşünülmektedir.

67-71 aylık öğrencilerden okula başlayıp daha sonra anasınıfına yönlendirilen öğrencilerin bulunduğu sosyo ekonomik düzeyi yüksek olan okullarda görev yapan katılımcılar Y5,Y6,Ö13 şunları söylemişlerdir.

...Son iki senedir bu tür bir olayla karşılaşmadık.(Görüşme Kaydı: Yönetici Y5)

...Bir tane daha yeni nakil geldi. Çocuk daha önce okula gitmemiş. Kendi öğrencilerimizden 69-72 ay başlayıp ta anasınıfına gönderdiğimiz yok. (Görüşme Kaydı:YöneticiY6)

...Olmadı ama zararın neresinden dönülse kardır. Çocuğun tüm eğitim öğretim hayatını etkilemektense en kısa yoldan çocuğun faydasına olacak önlemlerin alınması bence faydalı bir tutumdur.(Görüşme Kaydı:Öğretmen13)

Sosyo-ekonomik düzeyi orta olan bölgelerde ki okullarda görev yapan sınıf öğretmenleri Ö7 ve Ö16 şunları söylemiştir.

...İki tanesi gitti anasınıfına velilerimle görüşüyorum, çok iyi bir karar olduğunu keşke baştan bu kararı verseydim diyor.(Görüşmecı Kaydı: Öğretmen 7)

...Evet, bir tane oldu. Ben kendim istedim zaten çocuk çok zorlanıyordu. Aileyi bir şekilde ikna ettik.(Görüşmecı Kaydı: Öğretmen 16)

67-71 aylık çocuklardan okula başladıktan sonra en fazla anasınıfına yönlendirmenin olduğu sosyo ekonomik düzeyi düşük olan okullardaki görev yapan katılımcılar Y1,Y2,Ö4,Ö5,Ö6 şunları söylemişlerdir.

...Bu sene 2 tane öğrencimiz oldu. Velimizden sene başında dilekçe almıştık öğrenci 2014 doğumlu olduğundan. Veli öğrencisini tam tanıımıyormuş. Zaten genelde bu şekilde olan öğrencilerin anne babaları çalıştığı için çocuğu bırakacak kimseleri yok genelde o amaçla gelip çocuğu okula yazdırıyorlar.(Görüşme Kaydı: Yönetici Y1)

...bu dönem üç öğrencimiz bu şekilde oldu ilk önce biz veliye kayıt zamanında erteleyebileceklerini böyle bir haklarının olduğunu söyledik. Yalnız velilerimiz ısrarla göndermek istemeyince bizim yapabileceğimiz bir şey yok birinci sınıfa gönderdik. Ama daha sonra çalışmalar başladıktan sonra işte çizgi çalışmaları harf çalışmaları başladıktan sonra sınıf öğretmenimizin görüşleri doğrultusunda anasınıfına yönlendirdiğimiz 3 öğrencimiz oldu. (Görüşme Kaydı: Yönetici 2)

...Anasınıfına yönlendirdiğimiz oldu, iyi de oldu. O çocuk seneye 1. Sınıfa geldiğinde eminim bu sene gelip döndüğü dönemden çok daha başarılı olacaktır. (Görüşme Kaydı: Öğretmen 4)

...Ertelediğim iki öğrencim var bir tanesi devam ediyor, bir tanesi devam edemiyor maddi durumlardan ötürü. (Görüşme Kaydı: Öğretmen 5)

...anasınıfına yönlendirdim ikisi de anasınıfına devam ediyor. Birisinin ailesiyle halen görüşüyorum çocuğun çok mutlu olduğunu kendileri de bu konuda bana teşekkür ettiler. Çocukta ki olumlu davranışları gözlemleyebiliyoruz. (Görüşme Kaydı: Öğretmen 6)

Araştırmanın ikinci alt probleminin “İlkokula başlama yaşı konusunda yapılan son yasal değişiklikler ile ilgili yönetici ve öğretmen görüşleri nelerdir ?” çözümüne ilişkin katılımcılara “ilkokul birinci sınıf kayıt erteleme yaş grubunda olan öğrencileriniz veya zorunlu kayıt içinde bulunmayıp okul kaydı veli isteğine bırakılmış olan öğrencilerin kayıtlarında hazır bulunuşluk testi uygulanmalı mıdır? sorusu sorulmuştur. Görüşmecilerin verdikleri cevaplar hazır bulunuşluk testi alt teması altında “uygulanmalı”, “uygulansa iyi olur” “kesinlikle uygulanmalı” şeklinde analiz edilerek tablo 4.7 da verilmiştir.

Tablo 4.7. 66-71 Ay İçin Hazır Bulunuşluk Testi Uygulanması Konusunda Yönetici ve Öğretmen Görüşleri

Tema	Kod	f	Görüşmeci Kodları
Hazır bulunuşluk testi	Uygulanmalı	11	Y4,Y5,Ö1,Ö2,Ö4,Ö9,Ö10,Ö13,Ö14,Ö17,Ö18
	Kesinlikle uygulanmalı	8	Y1,Y2,Y3,Ö3,Ö6,Ö11,Ö12,Ö15
	Uygulansa iyi olur	5	Y6,Ö5,Ö7,Ö8,Ö16

Tablo 4.7 incelendiğinde görüşmecilerin tamamı, veli dilekçesi (66,67-68 ay) ile kayıt dönemi ya da veli dilekçesi ile kayıt erteleme dönemi (69-70-71 ay) içerisindeki çocuklar için okul kayıtlarında hazır bulunuşluk testinin olması gerektiği yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu durumun temel nedeni olarak öğrenci velilerinin okul hazır bulunuşluğu konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları, kayıtlarda kararsız kaldıkları ve

birinci sınıf için yeterli becerileri kazanamayan öğrencilerin kayıt esnasında belirlenerek bu sorunların en baştan çözülmesi olduğu düşünülmektedir.

67-71 ay için okul kayıtlarında hazır bulunuşluk testi uygulanmalı yönünde görüş belirten katılımcılar Y4,Y5,Ö4,Ö9,Ö10,Ö18 şunları söylemişlerdir.

...hazır bulunuşluk testi uygulanmalıdır. Ama bu hazır bulunuşluk testini uygulayacak kişilerinde vasfının niteliğinin olması gerektiğine inanıyorum. Çocuk gelişim uzmanları olur psikologlar olur okul rehberlik servislerinde olur ama bunun olması içinde herkes kendi bölgesindeki okula gitmelidir.(Görüşme Kaydı: Yönetici 4)

...Bakanlığın bu konu hakkında bir test geliştirmesi olumlu olabilir. Bazen bu konu hakkında tam emin olmayan veliler geliyorlar, bize soruyorlar bizde onlara için onlarda olduğunu istiyorlarsa erteleyebileceklerini çünkü ertelemenin kendilerine bağlı olduğunu söylüyoruz. Ama Veli illaki hocam işte bu daha önce anasınıfına gitti yine de bir kaydettirmek istesem sizce nasıl olur diye bize soruyor. Biz çok fazla yönlendirme yapmıyoruz ama yönlendirme yaptığımızda da veli daha sonra bunu iki üç ay sonra bize atıyor. Küçük bir test olursa veliyi ikna etmek daha kolay olacaktır. (Görüşme Kaydı: Yönetici 5)

...Yaşı küçük çocuklar için olabilir diyebiliriz. Bence yaşı küçük olanlar hiç kayıt olmamalı. (Görüşme Kaydı: öğretmen4)

...Evet uygulanmalıdır. Çünkü sadece Velinin isteğiyle bu iş olmamalı, öğretmenin veya testlerinde bu konuda çocuğun hazır bulunuşluğu belirlenerek kayıtları yapılmalı.(Görüşme Kaydı:Öğretmen9)

...Olmalı tabi canım ben zaten eğitimde veliye bu kadar şeyin bırakılmasından yana değilim. Bu bir planlama içinde uzmanlar, eğitimciler, pedagoglar olur psikologlar olur psikiyatrlar olur neyse ilgili çalışma grubunun çalıştayı içinde belirlenip veliyi bu işte etkili kılmamak gerekiyor. (Görüşme Kaydı:Öğretmen10)

...Uygulanmalıdır. 72 ayın altında kalan çocuklar için zaten uygulanmalıdır. Veli ben çocuğumu göndereceğim diyorsa mutlaka bir geçerliliği olmalı (Görüşme Kaydı: Öğretmen18)

Tablo 4.7 incelendiğinde görüşme yapılan toplam 24 katılımcının tamamı veli isteği (66,67 ve 68 ay) ya da kayıt erteleme dönemi (69,70 ve 71 ay) içerisindeki çocuklar için okul kayıtlarında hazır bulunuşluk testi için kesinlikle uygulanmalı yönünde görüş belirttikleri görülmektedir.

67-71 ay için okul kayıtlarında hazır bulunuşluk testi kesinlikle uygulanmalı yönünde görüş belirten katılımcılar Y1,Y2,Ö3,Ö12,Ö15 şu şekilde söylemişlerdir.

...Mutlaka uygulanmalı. Veli bazen buraya öğrenciyi getirdiği zaman soruyoruz veliye, hani çocuğu en iyi tanıyan o yapabilir mi yapamaz mı? Çok şüphelendiğimiz takdirde yapamayacağı konusunda şüpheleniyorsak mutlaka eline kalem verip birkaç tane soruda soruyoruz. Aldığımız cevaplar ya da

çocuğun yapmış olduğuna göre de veliyle beraber ortak bir karar veriyoruz. Uygunur ya da uygun değildir diyoruz. Ama bunu resmi olarak yaparlarsa bilimsel bir test yaparlarsa daha uygun olur.(Görüşme Kaydı: Yönetici 1)

...Kesinlikle uygulanmalı. Hatta çocuklar geri kalıyorlar, bu yıl için 2014 doğumlu bir öğrencimiz geldi bu şekilde, anasınıfı öğretmeni anasınıfına gitmesi uygundur dediği halde veli dilekçesine bırakıldığı için veli ısrarla birinci sınıfa göndermek istedi ve birinci Sınıfa gönderdik(Görüşme Kaydı: Yönetici Y 2)

...Mutlaka yapılmalı çünkü bazı yaş grubu ay grubu tutuyor ama çocuk o ana kadar eline kitap kalem defter silgi hiç bir şey almamış eğitim öğretim envantariyle ilgili hiç bir şey almamış. 69 aylık çocuk veyahut 68 aylık bakıyorsun tamam yaşında ayında belki sıkıntı yok ama çocuk o ana kadar hiç kitap yüzü defter yüzü kalem yüzü hiç boyama dahi yapılmamış. Bu çocukları belirlemek açısından bence mutlaka yapılmalı.(Görüşme Kaydı: Öğretmen 3)

...Kesinlikle bunu da sınıf öğretmeninin yapması gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda en yetkili kişinin tecrübesiyle beraber sınıf öğretmeni olduğunu düşünüyorum. .(Görüşme Kaydı: Öğretmen 6)

...Kesinlikle veli iyi bir öğretmen buldum diyor. Çocuğun yaşı gelmemiş oluyor ya da okula hazır değil onu getiriyor öğretmene veriyor diyor ki senin için geldim al beni. O zamanda çocuğa bakıyorsun yapamıyor. Gerçekten zorlanacak o zamanda veliyi ikna etmek, veli ikna olmuyor. O yüzden öyle bir test olsa keşke bir hazır bulunuşluk testi olsa da desek ki bak bunlar olması gerekenler, senin çocuğunda bunlar eksik olmadı birinci sınıfa seneye gelirse çok daha iyi olur çocuğunun eğitim hayatı için iyi olur. Çok daha verimli olur tabi ki. .(Görüşme Kaydı: Öğretmen 12)

...Evet, uygulanmalı, kesinlikle uygulanmalı veli biraz daha büyüsün mantığıyla gidiyor, çocuğa bunun iyi olduğunu düşünüyor ama bu ilerde sorunda yaratabiliyor. Bizim açımızdan da sorun oluyor. Uygulanması iyi eğer çocuk yeterliyse devam etmeli Görüşme Kaydı: Öğretmen 15)

BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde; araştırmanın alt problemlerine ait toplanan verilerin yapılan analizleri sonucunda elde edilen bulgulardan yola çıkılarak tartışma sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. Tartışma ve Sonuç

Ülkemizde 2012 yılında 4+4+4 eğitim sistemine geçişle birlikte ilkokula başlama yaşı konusunda yapılan köklü değişiklikler, uygulayıcıların yaşadıkları zorluklara rağmen bir şekilde uygulamaya konulmuştur. Okullarda ve programda hazırlık yapılmadan geçilen bu köklü sistem değişikliği, küçük yaşta okula başlayanların sorunlar yaşamalarına ve bazılarının zaman içerisinde başarısızlık duygusunu yaşamalarına neden olmuştur.

Bu konuda yapılan bilimsel araştırmalar incelendiğinde küçük yaş gruplarının okula uyumlarında sorunlar yaşandığı görülmüştür. Yaş sebebine bağlı olarak farklı yaş gruplarına birinci sınıfa kayıt hakkı verilmesi hem öğretmenleri hem de öğrencileri zor durumda bırakmaya devam etmektedir.

2019 Yılı Temmuz ayında yapılan son yasal düzenlemeyle birlikte zorunlu eğitim yaşının yükselmesi ve kayıt erteleme işlemi için doktor raporunun kaldırılarak veli dilekçesinin yeterli olması yasal düzenlemenin olumlu bir sonucu olarak görülmüştür.

Okula başlama yaşı konusunda iyileştirmeler olmakla birlikte yapılan yasal düzenlemeler 66, 67 ve 68 ay yaş grubu çocukların okul kayıtlarını tamamen veli isteğine bırakmıştır. Bu durumun özellikle sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan dezavantajlı bölgelerde, küçük yaşta ki çocukların okula erken başlamalarına neden olmuştur. Bu bölgelerde küçük yaşta okula hazır olmadan başlayan çocuklar okullarda sorunlar yaşamışlar ve öğretmenleri tarafından anasınıfına yönlendirilmişlerdir.

Sosyo ekonomik düzeyi yüksek olan bölgelerde ise ekonomik durumu iyi olan velilerin çoğunluğunun 66-71 ay yaş grubu çocuklarını anasınıfına gönderecek olmalarından dolayı bu yaş grubu çocuklar ise çoğunlukla 78-83 ay yaş grubu olarak okula başlayacaklardır.

Bu iki sosyo ekonomik düzey arasındaki okulların içerisinde bulunduğu koşullar göz önüne alındığında, okullarda aynı sınıflarda yaş farkları ortaya çıkacaktır. Örneğin

sosyo ekonomik düzeyi iyi olan bölgelerde aynı yaş grubu çocuklar ilkokula giderken, sosyo ekonomik düzeyi kötü olan okullarda bu yaş grubu çocuklar ortaokula gideceklerdir.

Bu durum küçük yaş grubu çocukların okul hazır bulunuşlukları düşünüldüğünde dezavantajlı bölgeler için küçük yaş dezavantajını, avantajlı bölgeler içinde büyük yaş avantajını da beraberinde getirecektir.

Araştırma sonucunda 2019 Yılı Temmuz ayında ilkokula başlama yaşı konusunda yapılan son yasal düzenlemede; zorunlu eğitim yaşının yükselmesi ve 69, 70 ve 71 ay yaş grubu çocukların kayıtlarının ertelenmesi için doktor raporunun kaldırılarak veli dilekçesinin yeterli olması sebebiyle yasal düzenlemenin olumlu bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

İlkokula başlama yaşının 72 ay olması ve 72 ay altında olan çocuklar için okul kayıtlarında hazır bulunuşluk testi uygulanması katılımcıların büyük çoğunluğunun ortak görüşü olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

İlkokula başlama yaşına ilişkin yapılan son yasal düzenlemelerde küçük yaş grubu çocukların (66, 67 ve 68 ay) kayıtlarının veli isteğine bırakılmış olması sebebiyle yasal düzenlemenin katılımcılar tarafından olumsuz bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

2019 Yılı Temmuz ayında yayımlanan yasa ve yönetmeliğin birbiriyle örtüşmemesinden kaynaklı okul kayıtları veli isteğine bırakılmış 66-71 ay yaş grubu çocukların okula başladıktan sonra sorunlar yaşadıkları ve bu yaş grubu çocukların öğretmenler tarafından okul öncesi eğitime yönlendirildiği sonucuna ulaşılmıştır. Yoleri ve Tanış (2014) tarafından yürütülen araştırmanın bulguları da bu sonucu desteklemektedir.

Yapılan bu araştırmada 66, 67 ve 68 ay yaş grubu çocukların sadece sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan bölgelerde okula başladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bulunan bu sonuç ile Ünver ve diğerlerinin (2014) yaptıkları çalışmanın bulgularıyla örtüştüğü görülmektedir.

Erkan'ın (2011) hazır bulunuşluğun sosyo ekonomik düzeye göre değiştiği ve sosyo ekonomik düzeyi kötü olan gruptaki çocukların hazır bulunuşluklarının daha düşük olduğuna yönelik araştırma sonucu da bu araştırmanın sonucu ile örtüşmektedir. Diğer araştırmalarda (Uzun ve Alat, 2014); Ünver, Dikbayır ve Yurdakul, 2014; Güler ve Onur, 2016; Özdemir ve Battal, 2019; Işıkoğlu ve Şimşek, 2014) da benzer bulgulara ulaşılmıştır

5.2 Öneriler

MEB tarafından gerekli çalışmaların yapılıp okul hazırbulunuşluğu testi geliştirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Bulunan bütün bu sonuçlar ışığında özellikle sosyo ekonomik düzeyi düşük olan dezavantajlı bölgelere okul öncesi eğitim için daha fazla yatırım yapılması iyi olacaktır. Bu bölgelerde okul öncesi eğitim ve okul hazırbulunuşluğu konularında veli eğitimleri düzenlenmesi, dezavantajlı bölgelerde ki çocukların erken yaşta okula başlamalarının önüne geçebilir. Okul öncesi eğitimin ücretsiz ve zorunlu hale getirilmesi geleceğimiz olan çocuklarımız için çok faydalı olacaktır.

Bu konuda yapılması gereken en önemli değişiklik ise mevcut yönetmelikle 66, 67 ve 68 ay yaş grubu çocukların okul kayıtlarının veli dilekçesi ile birinci sınıfa yapılabilmesi ve 69,70 ve 71 ay yaş grubu çocukların kayıtlarının velilerin verecekleri dilekçe bir yıl ertelenmesi durumunun ortadan kaldırılması için gerekli yasal düzenlemenin yapılması olacaktır. İlkokula başlama yaşı konusunda mevcut yasa ve yönetmeliğin birbiriyle örtüşmesi adına ilgili yasal düzenlemede *Eylül ayı itibariyle 72 ayını dolduran çocuklar birinci sınıfa zorunlu olarak kayıt edilir* olarak değiştirildiğinde sosyo ekonomik düzeyler arasında yaşanan bu ikilemin ortadan kalkacağı düşünülmektedir.

72 ayını doldurup 78 aydan gün almayan, zorunlu olarak birinci sınıf kayıtları yapılan öğrencilerden Kasım ayı sonuna kadar birinci sınıfın gereklerini yerine getiremeyeceği anlaşılan öğrencilerin; sınıf öğretmeni, rehberlik servisi ve okul idaresi tarafından velinin de görüşü alınarak, veli dilekçesi ve kurul kararıyla okul öncesi eğitime yönlendirilmesinin daha faydalı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akay, D., ve Ceylan, R. birinci sınıfa başlamak için okula başlama yaşı mı okula hazır oluş mu?. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(224), 7-31.
- Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/07/20190705-1.htm> Erişim Tarihi : 06.08.2019
- Boz, T., ve Yıldırım, A. (2017). 4+ 4+ 4 eğitim sisteminde birinci sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı zorluklar. *Başkent University Journal of Education*, 1(2), 54-65.
- Deniz, M.E. (2010). *Eğitim Psikolojisi* (2. Baskı) Ankara: Maya Akademi
- Erkan, S. (2011). Farklı sosyoekonomik düzeydeki ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okula hazır bulunuşluklarının incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(40), 186-1937
- Güler, H., ve Onur, M. (2016). İlkokul 1. Sınıfa Başlayan Öğrencilerin Okula Başlama Yaşına Göre Okula Uyumlarının İncelenmesi. *21. Yüzyılda Eğitim Ve Toplum Eğitim Bilimleri Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(14).
- Gündüz, H. B., ve Özarslan, N. (2017). Farklı yaş kategorilerinde ilkokula başlayan öğrencilerin okul olgunluğu ve öğretmen görüşlerine göre okula uyum problemleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (1), 212-230.
- Işıkoğlu E. ve Şimşek, N (2014). Birinci sınıfa başlayan çocukların, velilerin ve öğretmenlerin okula uyumlarının incelenmesi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education*, 3(2), 62-70.
- MEB(2014). <http://www.egitimhane.biz/haber/meb-okul-oncesi-ve-ilkogretim-kurumlari-yonetmeligi-en-son-hali-4565.html> Erişim Tarihi :22.05.2019

MEB(2012).https://ookgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_07/06162448_Yzel_YYretim_kurumlarY_yYnetmeliYi.pdf Erişim Tarihi : 22.05.2019

(MEB 2014) Okul Öncesi Eğitim Ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/07/20190710-6.htm> Erişim tarihi:06.08.2019

Özdemir, A., ve Battal, Ş. İlkokula Erken Yaşta Başlayan Öğrencilerin Okula Uyum Süreci ve Akademik Başarı Bağlamında Yaşadıkları Sorunlar. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 11(18), 1-1. 1664

Şişman, Mehmet (2000). *Öğretmenliğe Giriş* (2.Baskı) Ankara: Pegem A Yayın Evi

Uzun, E. M., ve Alat, K. (2014). İlkokul birinci sınıf öğretmenlerinin 4+ 4+ 4 eğitim sistemi ve bu sistem sonrasında ilkokula başlayan öğrencilerin hazır bulunuşlukları hakkındaki görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*,7.

Ünver, G. B., Dikbayır, A. ve Yurdakul, B. (2015). Kesintili zorunlu eğitim ilkokul birinci sınıf uygulamalarının incelenmesi. *K. Ü. Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23 (4), 1647-1664.

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2006). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (*Qualitative research methods in social sciences*) Ankara: Seckin Yayınları.

EKLER

Ek 1. Görüşme Formu

İLKOKULA BAŞLAMA YAŞINA İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ GÖRÜŞME FORMU

1-Sınıfınızda farklı yaş gruplarında okula başlayan öğrencileriniz var mı ?

2- İlkokula başlama yaşı konusunda ne düşünüyorsunuz?

3-İlkokula başlama yaşı konusunda yapılan son yasal değişiklikleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

4-İlkokullarda farklı yaş gruplarından öğrencilerin aynı sınıflarda bulunması konusunda ne düşünüyorsunuz ?

5- Erteleme yaş grubunda olan öğrencileriniz veya zorunlu kayıt içinde bulunmayıp okul kaydı velisinin isteğine bırakılmış olan öğrencilerin kayıtlarında hazır bulunuşluk testi uygulanmalı mıdır ? Bu konuda ne düşünüyorsunuz ?

6- İlkokul 1.sınıf kayıt erteleme yaş grubunda olup ta kesin kaydı yapılan veya veli isteğiyle kesin kaydı yapılmış olan öğrencileriniz var mı ? Bu öğrencilerinizin durumları hakkında neler düşünüyorsunuz ?

7-İlkokul 1.sınıfa kayıt erteleme yaş grubunda olduğu halde veli isteğiyle kesin kaydı yapılmış olan öğrencilerinizden daha sonra anasınıfına yönlendirilenler oldu mu ? Olduysa bu konu hakkında ne düşünüyorsunuz

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı:	Gökhan
Soyadı:	DURMAZ
Doğum Yeri ve Tarihi	Soğucak,1981
Uyruğu	T.C.
İletişim adresi ve e-mail adresi	Akkonak Mahallesi 1814 Sokak No:2 Merkez Efendi İlkokulu Merkezefendi/DENİZLİ beyaz_siyah@hotmail.com
Eğitim Bilgileri	
İlköğretim	Soğucak Köyü ilkokulu (1987-1992) Soğucak Köyü Ortaokulu(1992-1995) Savaştepe/BALIKESİR
Ortaöğretim	Balıkesir Lisesi (1995-1998)
Yükseköğretim (Lisans)	Celal Bayar Üniversitesi Demirci Eğitim Fakültesi
Yükseköğretim (Tezsiz Yüksek Lisans)	Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Yönetimi, Denetimi, Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı, DENİZLİ (2018-2020)
Mesleki Deneyim	
Eylül 2005, Haziran 2009	Sınıf Öğretmeni- Dilekdere Köyü İlkokulu Hanak/ARDAHAN
Eylül 2009-Ocak 2010	Sınıf Öğretmeni- Atatürk İlkokulu Hanak/ARDAHAN
Mayıs 2010– Temmuz 2010	Sınıf Öğretmeni- Osman Nuri Yılmaz İlkokulu Babadağ / DENİZLİ
Temmuz ,2010– Aralık, 2012	Müdür Yardımcısı Hacı Mehmet Arslan ilkokulu Kızılca Kasabası Tavas / DENİZLİ
Aralık 2012- Ocak 2015	Müdür Yardımcısı Ahmet Nuri Özsoy İlkokulu Merkez/ DENİZLİ
Ocak 2015- Aralık 2017	Müdür Yardımcısı Adalet İlkokulu Merkezefendi/DENİZLİ
Aralık 2017-Ocak 2020	Müdür Yardımcısı Merkez Efendi İlkokulu Merkezefendi/DENİZLİ